VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAP[A]S DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., LAPKRIČIO-[N]OVEMBER 14 D., 1930 M., Nr. 88. — KAINA 5 CE[N]

LIETUVOS ŪKININKŲ MEMORANDUMAS PREZIDENTUI

Ačiū didžiojo karo ypatingai susidėjusioms aplinkybėms bei Lietuvių Tautos sūnų pasišventimu ir susiklausimu iškovota Lietuvai nepriklausomybė, nors Tautos Rytai su sostine Vilnium dar prispaudėjų rankose. Šiandieną svarbiausias Tautos uždavinys—išlaikyti Valstybės nepriklausomybę, visos teritorijos neliečiamybę, grąžinti lenkų pagrobtus ir skriaudžiamus brolius. Neskaitlingai Lietuvių Tautai, didelių kaimyninių linkusių į ekspansiją tautų apsuptai, atsiekti tai galima tik tam tikromis sąlygomis.

1. Pirmiausias ir svarbiausias dalykas yra tas, kad šalies viduje privalo vyrauti tvarka, paremta teise, teisėtumu, bet ne valdančiųjų nuožiūra kur, neturint Tautos Atstovybės — Seimo ir spaudos laisvės, su piliečių teisėmis ir pačiu teisėtumu dažnai nesiskaitoma.

2. Į tautos kultūros, į ekonomikos darbą privalo būti įtrauktos visos lietuvių kuriamosios inteligentinės pajėgos, nes tik kultūringa ir ekonominiai stipri valstybė gali sekmingai vykinti savo siekimus.

3. Nekonsolidavus Tautos viduje, jos nesubūrus į vieną stiprią pajėgą, o priešingai vidaus kovoms ir nenormalia būkle ją išsklaidžius, privertus vesti kovą dėl Konstitucijoj garantuotų laisvių ir teisių, neįmanoma yra sekminga užsienių politika, užtat ir pastarųjų metų visa eilė stambesnių užsienių politikos pralaimėjimų reikia skaityti nevykusios mūsų krašto vidaus būklės paseka.

4. Jau 1927 metais gruodžio mėn., kai p. Voldemaras įklampino Vilniaus klausimą į gudriai supintas lenkų pinkles, mes kėlėme pas Tamstą, Pone Prezidente, balsą siūlydami šalies konsolidavimą, visų Tautos jėgų subūrimą pragaištingiems lenkų užsimojimams atremti. Tamsta, Pone Prezidente, tą mūsų pasiūlymą atmetei.

P. Voldemaras, Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris, nuvykęs tuomet Genevon paskelbė be jokių sąlygų su lenkais taiką, paversdamas pamatinį Lietuvos užsienių politikos klausimą — Vilniaus bylą — techniškų klausimų eile.

Nuo to smūgio Tautai dar neatsipeikėjus nesenai gautas kitas nemažiau skaudus smūgis Genevoje, kuris stato labai rimtan pavojun, taip sunkiai įgytą, Klaipėdos Krašto priklausomybę Lietuvai.

Nesileisdamas į smulkmenas Lietuvos Ūkininkų Sąjungos Centro Valdyba dėl to turi garbės Jums štai ką pareikšti:

Lietuvos delegacija, matomai būdama p. Voldemaro duotų Vokietijai nelemtų pažadų, nepaprastu lengvumu sudarė aktą, kurio pasekos yra yatingai žalingos visai Lietuvai, nes tuo pripažino teisę svetimos valstybės naudai į Lietuvos Respublikos teritoriją į kurią teises Lietuva įgijo tam tikru tarptautiniu aktu—Klaipėdos konvencija.

Toksai Lietuvos Vyriausybės ir delegacijos nusileidimas:

a) teikia Vokietijai kišimosi teisę į Lietuvos vidaus reikalus ir įžeidžia Lietuvos suverenitetą;

b) padeda Vokietijai vykinti jos žinomus siekimus: įgyti Klaipėdos Krašte bendro šeimininkavimo teises;

c) siaurina Gubernatoriaus teises, Konvencijoj numatytas, skirti Klaipėdos Direktorijos Pirmininką. Darant Direktorijos Pirmininką atsakomingu ne Gubernatoriui, o vien Seimeliui, atimama Lietuvos Vyriausybės įtaka į Klaipėdos Krašto administravimą;

d) tokiu negirdėtu Vokietijai nusileidimu pakertama energija ir noras lietuviams darbuotojams Klaipėdos Krašte dirbti tautinį bei kultūrinį darbą, o sustiprinama vokiečių energija bei akcija.

Be to turime garbės pažymėti, jog visa eilė apsileidimų iš Lietuvos Vyriausybės pusės, nevykinant Konvencijos nuostatų, kaip tai lietuvių kalbos teisių mokyklose, teismuose ir administracijos įstaigose nepaisymas, trukdo Klaipėdos Kraštui per tiek šimtmečių vokietintam įgyti tikrą tautinį veidą.

Išeinant iš aukščiau suminėtų liūdnų faktų esame giliai įsitikinę, jog būtinai reikalinga nebeatidėliojant Lietuvos valstybės gyvenimą įvesti į teisėtas ir normalias vėžes, duodant patiems piliečiams teisę, kaip pamatiniuose valstybės įstatymuose yra numatyta, spręsti savo šalies reikalus.

(pas.) *Kun. Baltrušaitis,*
C. V. Vice-Pirmininkas
(pas.) *J. Dagelis,*
C. Valdybos Sekretorius
Kaunas,
Spalių 22 d., 1930.

SĄMOKSLAS[...]NIEŠ BOLŠEVIKŲ DIKTATURĄ

RAPOLAS V. JUŠKA,
Garsus lietuvių baritonas, Philadelphi[...] Grand Opė-ros solistas ir Baltimore lietuvių parapijos [...]karo vedėjas, kuris dabar koncertuoja Bostono apylinkėje. Lapkričio 16 d. š. m., Municipal svetainėje, Broadway, So. Bostone jis ir p-lė O. Katkauskaitė išpildys turiningą programą.

LIETUVOS VALDŽIA IŠĖJO Į ATVIRĄ KOVĄ SU KATALIKAIS

Vyskupų Ganytojišką Laišką Neleido Skelbti

Kaunas. Pranešama, kad Švietimo Ministeris rugsėjo mėn. pradžioj išleido aplinkraštį, kuriuo uždaromos visose vidurinėse ir aukštesniosiose mokyklose kultūrinės moksleivių organizacijos. Tokiu būdu ir Ateitininkų moksleivių kuopos yra uždarytos.

Dėl moksleivių Ateitininkų ilgai konferavo Vyskupai su Vyriausybe, bet Vyriausybė nenusileido. Vyskupai parašė tikintiesiems ganytojišką laišką, kuriame aiškiai pabrėžė, kad moksleivių Ateitininkų uždarymas prieštarauja katalikiškai akcijai ir yra konkordato laužymas. To laiško karo cenzūra neleido skelbti pilnumoje, kuo yra sulaužoma antras konkordato punktas, kuriuo garantuojama Vyskupams laisvė kreiptis į tikinčiuosius. Masoniškoji valdžia, matyti, išėjo į atvirą kovą su katalikais.

JUNGTINĖS VALSTIJOS UŽ NUSIGINKLAVIMĄ

GENEVA. — Prirengiamoji nusiginklavimo komisija svarstė ar mažinti ginklų gaminimą ir karo medžiagą, ar tik išlaidas kariuomenių išlaikymui.

Prancija laikėsi už sumažinimą kariuomenių išlaikymui. Bet Jung. Valst. atstovas Gibson pareiškė, kad išlaidas valstybė gali paslėpti, o ginklų ir karo medžiagos nepaslėpsi. Todėl jis laikėsi už mažinimą ginklų ir karo medžiagos gamybos.

SUSPROGDINO LENKŲ SPAUSTUVĘ

Niagara Falls, N. Y. — Lapkričio 10 d. apie 3 val. ryto, lenkų laikraščio redakcijoj ir spaustuvėj įvyko sprogimas, kuris sunaikino dviejų aukštų namo dalį.

Sprogimą sekė gaisras. Nuostolių apskaičiuota $15,000.

Spaustuvė ir namas priklausė Lewandowskiui. Tuo metu jis nebuvės namuose.

Policija sako, kad namas susprogdintas bombomis. Buvęs kerštas.

KARALIUS ŽADA SAVIVALDYBĘ INDIJAI

Londonas. — Anglijos karalius George atidarydamas ilgai lauktą taip vadinamą "round table" konferenciją Indijos revoliucijinio judėjimo klausimų svarstyti pareiškė, kad jo esąs troškimas, kad būsianti Indijos valdžia, paremta ant savivaldybės pagrindo, atsakytų jos aspiracijoms.

Premieras MacDonald patvirtino karaliaus pareiškimą, ir Indijos klausimas pavesta išspręsti konferencijai.

Karaliaus kalbos klausėsi 86 konferencijos delegatai iš Didžiosios Britanijos, Britų Indijos ir nepriklausomų Indijos valstijų ir įžymūs politikai, priskaitant ir Jung. Valst. ambasadorį Mr. Dawes.

Konferencijos vedėju išrinktas premieras MacDonald.

Partė delsatų yra 16 turtingų Indusų princų, kurie valdo milijonus žmonių.

70 SUŽEŽISTA KILUS URAGANUI

Tegucigalpa, Honduras.—Pereitą šeštadienį čia kilo baisi audra. Sužeista 70 asmenų ir padaryta $1,000,000 medžiaginių nuostolių. La Ceiba zonoj sunaikinta 56,000 bananų medžių. Taipgi daug nuostolių padaryta cukraus plantacijoj.

NELAIMĖ BAŽNYČIOJE

Oviedo, Ispanija. — Celorio miestely katalikų bažnyčioj išgriuvo lubos. Ši nelaimė įvyko laike pamaldų. Viena moteris užmušta, 29 asmenys sunkiai sužeisti ir apie 50 lengviau sužeista.

MILIJONAS GELEŽINKELIEČIŲ REIKALAUJA PAKELTI ALGAS

Londonas, Anglija. — Sutartis darbininkų su darbdaviais dėl algų pasibaigė. Geležinkeliečiai darbininkai reikalauja algas pakelti, o darbdaviai planuoja numušti. Spėjama, kad kils streikas. Valdžia stengiasi abi pusi sutaikinti.

ALKOOLIKŲ MIRIMAI SUMAŽĖJO

Washington, D. C. — Mirimai nuo alkoolio sumažėjo. Cenzo biuro skaitlinės parodo, kad 1929 metais mirė 4,339 žmonės, o 1928 m. mirė 4,627 žmonės.

LIETUVA PRIE SĄMOKSLININKŲ NEPRISKAITOMA

Maskva.—Sovietų spauda plačiai rašo, kad Prancija, Anglija, Rumunija, Lenkija ir net Latvija ir Estonija, iš skiriant Lietuvą, per paskutinius tris metus darbuojasi, kad nuvertus Sovietų Rusijos valdžią. Pastaruoju metu Rusijoj įvyko masiniai areštai. Vien Maskvoje areštuota apie 2000 asmenų priklausę, pasak pranešimo, slaptai organizacijai, vadinama "promyšlennaja partija" (pramonės partija). Tos organizacijos centras esąs Paryžiuje ir vadinasi Prekybos ir Pramonės Centras. Prie jo priklausą ir visi rusų emigrantai. Sako, kad iš tos organizacijos narių net esąs sudarytas kabinetas naujai demokratinei valdžiai Rusijoje.

Sąmokslininkų vadai buvę Leonidas Ramsin, sovietų elektros energijos instituto direktorius ir Viktor Tagšev, Sovietų valstybės planavimo komisijos vice-direktorius ir kiti.

Jie visi Maskvoje yra areštuoti ir esą prisipažinę, kad net nuo 1928 metų vedė sąmokslo darbą. Prancijoj sąmokslininkų organizacijos atstovai turėję pasikalbėjimą su premieru Poincare. Pastarasis pareiškęs, kad 1930 metais būsią geriausi perversmai Rusijoj. Sako, kad perversmas buvęs planuojamas 1928 m., bet lenkai nesutikę leisti Vokietijos kariuomenei eiti per Lenkijos žemę. Be to, dėl Lenkijos ginčo su Lietuva per naminio karo Kinijoj ir maišimas į Rusijos vidaus reikalus buvo atidėtas. Vėliausia buvo sutarta tą padaryti 1931 metais.

Sulig pranešimo kariškieji planai buvę tokį: Lenkija, Angilja, Prancija, Suomija, Latvija ir Estija puola Rusiją. Prie to puolimo prisideda rusų tremtiniai. Sąmokslininkai jau išleidę $800,000 dėl žalingo darbo Sovietų industrijoj.

Bolševikų kaltinimai spaudoje užima 30 laikraštinių koliumnų.

Areštuotieji būsią teisiami Aukščiausiame Karo Teisme. Diena dar nepaskirta.

Dėlko šį "sąmokslą" bolševikų spauda paskelbė nesunku suprasti. Kaip paaiškinti pastarųjų dienų bolševikų terorą Rusijoj. Nepateisinama. Na ir sugalvos sąmokslą. Jeigu toks ir būtų, tai nieko stebėtino. Rusijos gyventojai tik ir laukia, kad kas juos išliuosuotų nuo to pragaro.

100 ŽMONIŲ UŽGRIAUTA ŽEMEI NUSLINKUS PRANCIJOJ

Lyons, Prancija, lapkričio 13 d. — Apskaitoma, kad tarp 40 ir 50 žmonių užmušta baisioje nelaimėje kuomet žemė nuslinko žemyn arti Notre Dame de Fourviere Bazilikos.

Vienuolika žmonių ištraukta iš griuvėsių. Žemei pradėjus slinkti žemyn 10 namų sugriauta. Užversta apie 100 žmonių. Ši nelaimė įvyko vidurnakty kuomet visi miegojo.

Žemė nuo kalno pasiliuosavo po didelio lietaus. Pirmas žemės nuslinkimas sugriovė du namu, o kitas 10 namų.

Šis žemės slinkimas įvyko nuo stataus kalno St. Jean daly už katedros.

Katalikas, kuris galėdamas neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku!—Vyskupas Ketteler.

UKRAINIEČIŲ PROTESTAS PRIEŠ LENKŲ TERORĄ

NEW YORK. — Lapkričio 15 d. š. m., 2 val. po piet Washington Square įvyk ukrainiečių protesto demonstracija prieš Lenkiją barbariškumus Galicijoj Rytų Ukrainoj.

Demonstrantai sueis[...] 5 val. vakare į Central O[...]ra House, kur įvyks mas[...] susirinkimas. Bus išne[...] protesto rezoliucijos p[...] lenkus.

Lietuviai irgi prisid[...] prie šio protesto mitingo.

Ukrainiečiai per šį mėn[...]sį nešioja gedulo ženkl[...] kad atkreipus pasaulio al[...] į barbariškus lenkų dar[...]lius.

Washington, D. C. — [...]E. Kardinolas O'Con[...] lankėsi pas prez. Hoove[...] sutiko įeiti į vaikų gerb[...] tarybą, kurią sudarė p[...] Hoover.

Žinios Iš Lietuvos

SOCIALDEMOKRATŲ" NE-GERI LIETUVIŲ REIKALAI KLAIPĖDOS KRAŠTE

Klaipėdos seimelio rinkimuose tarp kitų partijų davavo ir vokiečių socialdemokratų partija, išstatydama savo sąrašą. Klaipėdos vokiečių socialdemokratų partijos atstovai seimely ėjo ranka rankon su vokiečiais junkeriais, varydami kovą prieš lietuvius.

Bet tas vokiečių socialdemokratų bendras frontas su nacionalistais nesutrukdė Lietuvos socialdemokratų partijos organui "Socialdemokratui" įsidėti vokiečių socialdemokratų atsišaukimą ir vedamąjį straipsnį, kuriame ragino lietuvius darbininkus Klaipėdoj balsuoti už vokiečius.

Tiesiog nesinori tikėti, kad senas už Lietuvos reikalus kovotojas p. Kairys svetimos partijos reikalus rūpestingai statytų už visos tautos reikalus. O bet gi taip yra šiuo atveju.

LIETUVIŲ-LATVIŲ DERYBOS TĘSIAMOS

Trečiadienį, spalių mėn. 22 d. į Kauną atvyko latvių delegacija deryboms su Lietuva p. p. Kacens, Salnais ir Munters. Delegacijos pirmininkas p. Ulmanis atvyks poros dienų vėliau. Latvių delegatai pareiškė, kad Latvija, iš savo pusės, yra pasiryžusi sutartį pasirašyti.

SUPIRKINĖJA KIAULES SOVIETŲ RUSIJAI

Klaipėda. Pastaruoju laiku bendrovė "Lietuvos Eksportas" supirkinėja Klaipėdos krašte veislines kiaules. Už gyvo svorio centnerį moka 107 litus ir daugiau. Yra numatyta supirkti 3,000 kiaulių. Jos gabenamos į Sovietų Rusiją ir tenai bus laikomos stambiuose ūkiuose, vadinamuose kolchozuose. Supirktas kiaules priiminėja vietoje tam tikra komisija, atvykusi iš SSR. Minėtoji komisija yra patenkinta tiek geros veislės kiaulėmis gaunamomis Klaipėdos krašte, tiek rūpestingai atliekamu "Lietuvos Eksporto" patarnavimu. Komisija mano, kad ateityje Sovietų Rusija pirks Lietuvoje daugiau veislinių kiaulių.

SUDEGĖ KLEBONIJA

Gardamas, Tauragės aps. Salių 11 d. sudegė Gardamo klebonija. Gaisro priežastis neišaiškinta. Šis nelaimingas atsitikimas skaudus visai parapijai, kuri jau kelinti metai nebepajėgia užbaigti bažnyčios statybą, o dabar reikės statyti dar kleboniją.

LIETUVOS TAUTININKŲ SĄJUNGOS SKYRIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalių 18—20 d. d. įvyko tautininkų sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas Kaune. Suvažiavime dalyvavo per 200 atstovų ir per 30 svečių. Į naują sąjungos centro valdybą išrinkti: p. p. Lapėnas, Kavolis, Žukas, kun. Mironas, švietimo ministeris inž. Šakenis, Bataitis ir Masiliūnas. Suvažiavime platų pareiškimą padarė jame atsilankęs ministeris pirmininkas p. J. Tūbelis. Taip pat į suvažiavimą teikėsi apsilankyti ir Respublikos Prezidentas Antanas Smetona.

KLAIPĖDOS KRAŠTO NAUJOKAI

Šiemet rudenį, kaip žinoma, pirmą kartą Klaipėdos krašte įvyko naujokų ėmimas į Lietuvos kariuomenę. Naujokų ėmimas visam krašte praėjo sklandžiai. Be naujokų turėjusių stoti karinės prievolės atlikti, į kariuomenę priimta dar 14 savanorių ir į aspirantus 9 vyrai. Naujokai beveik visi lietuviškai kalba.

PERKA OBUOLIUS

Paskutiniu laiku iš Lietuvos į Vokietiją išvežama daug obuolių. Vien Eitkūnuose yra apie 20 vaisių pirklių, kurie atvyko iš Vokietijos specialiai supirkinėti vaisius iš Lietuvos. Kiekvieną dieną į Vokietiją iš Lietuvos išvežama apie 50—60 vagonų vaisių. Už gerus obuolius Eitkūnuose moka iki 34 lit. už centnerį.

10,34 KIAULĖS PER MĖNESĮ

Lietuvos eksporto bendrovės šaldytuvai Klaipėdoj per praėjusį mėnesį iš viso nupirko 10,334 bekonines kiaules, iš kurių 4,995 buvo nupirktos Klaipėdos krašte, o 5,339 — Didžiojoj Lietuvoj. Už supirktas kiaules per tą mėnesį buvo sumokėta 1,934,605 litų. Į užsienius per praėjusį mėnesį išvežta bekonų už 1,128,600 litų.

PER METUS PAGAMINA 45,000,000 PLYTŲ

Kaunas. Mūro namų statyba kasmet gausėja. Jau ir provincijoj, ne tik miesteliuose, bet ir kaimuose labiaup asituri ūkininkai naujus trobesius stato iš plytų. Todėl ir plytų gamyba didėja. Visose Lietuvos plytinėse per metus esą pagaminama apie 45,000,000 plytų. Tačiau kai kurios plytinės sąmoningai ar nesąmoningai gamina labai daug netinkamų statybai plytų ir menkiau nusimanantiems apie plytų kokybę parduoda už geras plytas, o tikrumoj tokios plytos visai nevartotinos statyboje. Žinoma, plytininkams iš to tik pelnas, bet vartotojai turi daug nuostolių. Teko patirti, kad tuo reikalu susidomėjo atatinkamos valdžios įstaigos ir rengiasi įvesti plytų gamybos kontrolę. Plytos būsiančios skirstomos į rūšis ir leidžiamos pardavinėti tik tikrai tinkančios statybai. Be to, tikimasi ir plytų kainas gerokai sumažinti net apie 50 nuoš. pigiau, kaip dabar pardavinėjamos.

PIRMAS BLAIVAUS JAUNIMO UGDYMO KONGRESAS

L. K. Blaivybės d-ja, pasiėmusi iniciatyvą sušaukti pirmąjį blaivaus jaunimo ugdymo kongresą, jau nustatė kongreso datą, priėmė kongreso darbų tvarką ir pakvietė jame numatytoms paskaitoms pralegentus. Kongresas bus dvi dienas, būtent š. m. gruodžio mėn. 30 ir 31 d. Be plenumo posėdžio bus dar atskiri: kunigų, mokytojų, jaunimo ir Ang. Sargo V. S-gos kuopų vadų posėdžiai.

.L. K. Blaivybės d-ja

MIESTŲ ATSTOVŲ PASITARIMAS

Spalių 19 d. Rotušės salėj Kaune įvyko Lietuvos miestų ir miestelių sąjungos sušauktas visuotinis miestų ir miestelių atstovų susirinkimas, susirinkime be kita svarstyta miestų savivaldybių įstatymo projektas.

Kiekvien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Red. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguo... literatūros, mokslo, visuomenės ...akademiškojo gyvenimo iliustruotas ...inis žurnalas yra didžiausias, ...turtingas, įdomiausias ir kiekvienam ...išsilavinusiam žmogui tinkamiausias ...ių žurnalas. Todėl visi paskubėkite ...sirašyti "Židinį."

...inio" kaina Lietuvoje: met. 35 l., ... 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, ...mėnesiui $2.50.

...: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al.

JĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

...LDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.75
...LDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.25
...LDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.75
...LDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.25
...RAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais ..... .50

...ius užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
... West Broadway South Boston, Mass.

AUKŠTAS IR NAUJAS TILTAS

Šiomis dienomis pabaigtas statyti naujas, 6 kilometrų, Švėkšnos — Žagatpurvio plentas, jungiąs Klaipėdos kraštą su Didž. Lietuva. Spalių mėn. 12 d., įvyko to plento atidarymas. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Klaipėdos kr. gubernatorius p. Merkys su žmona, valst. kontrolierius p. Matulaitis, direktorijos pirmininkas p. Reizgys, to plento statytojai: plentų ir vandens kelių valdybos direkorius inž. Gabrys ir inspektorius inž. Stanaitis. Svečių tarpe buvo uosto direkcijos pirmininkas inž. Visockis ir daug Klaipėdos krašto įžymių darbuotojų.

GAISRAS MARIJAMPOLĖJE

Naktį iš spalių mėn. 15 į 16 d. Marijampolėje kilo didelis gaisras. Sudegė pil. Rozentalio du gyvenamieji namai, javų sandėlis ir pil. Bardulio du namai, dirbtuvė ir tvartas. Nuostoliai siekia arti 200,000 litų.

UŽSIMUŠĖ LAKŪNAS

Spalių 20 d. 12 val. mūsų aviaciją ištiko sunki nelaimė—nukrito lėktuvas ir užsimušė juo skridęs vyr. pusk. Jonas Stankūnas, jaunas dar vyras, stojęs į karo tarnybą 1927 metais. Matyti ore įvyko kokia nelaimė, nes pilotas nepasinaudojo parašiutu, kurį turėjo su savim.

LIETUVOS VANAGAS SUDRASKĖ LENKŲ PAŠTO KARVELĮ

Žiežmariai, Trakų apskr. Nesenai Liutonių kaimo gyventojas Pranas Jančauskas valdiškame miške vardu Girelė rado vanago sudraskytą mėlyną karvelį. Sudraskytą mėlyną karvelį. Sudraskyto karvelio koja apmauta žiedu su Lenkijos oro ženklu ir užrašu: "Kop. 3003^{30}." Žmonės juokiasi, kad ir Lietuvos paukščiai pažįsta mūsų priešus ir juos naikina.

Juo labiau tu myli save, juo didesnis esi savęs priešininkas.

Okupuotoje Lietuvoje

LIETUVOS PILIŲ TAISYMAS ATIDĖTAS IKI PAVASARIO

Tenka patirti, kad vedami Gedimino pilies kalno Vilniuje ir Keistučio pilies taisymo darbai, orui pablogėjus, atidėti iki 1931 metų kovo mėnesio. Gedimino pilies kalno taisymui išleista iki šiol 30,000 lenkiškų zlotų.

IŠ VILNIAUS LIETUVIŲ GYVENIMO

Spalių 12 d. buvo Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleivių tėvų bei globėjų visuotinis susirinkimas, per kurį buvo išrinktas 1930-31 mokslo metams Tėvų Komitetas. Tan komitetan įėjo: p. dir. J. Kairiūkštis — pirmininkas, p. J. Matjošaitienė — vice-pirmininkė, p. K. Kriščiukaitis — iždininkas, p. A. Cicėnas—sekretorius; be ypatingų pareigų p. p. Bizokaitė, Budrevičius, Budzeika ir Mačiukas. Visuotinį susirinkimą vedė p. P. Karosas.

Tą pačią dieną Vilniaus skautai suruošė skautų vakarienėlę. Buvo pagerbta Vytauto Didžiojo atmintis; vakarėlis su pakviestais svečiais praėjo gražioje nuotaikoje, paįvairintas mūsų dainomis.

Tą pat dieną buvo pagerbtas Vytautas Didysis vakarėliais, suruoštais d-ro Basanavičiaus ir Markučių bendrabučių auklėtiniais.

PILSUDSKIS IMSIĄS LENKŲ-LIETUVIŲ SANTYKIUS TVARKYTI

Vilniaus laikraštis "Kurjer Wilenski," minėdamas Vilniaus užgrobimą spalių 9 d., pažymi, kad maršalas Pilsudskis, kuris dabar esąs užimtas lenkų vidaus politikos reikalais, juos sutvarkęs, be abejo, visų pirma imsiąsis lietuvių lenkų santykių ir reiškia vilties, kad po dramos prieš 10 metų, turėsiąs įvykti lietuvių lenkų bylos galas.

Lenkų Vytauto Didžiojo komitetas savo paskutiniam posėdy nutarė Vytauto iškilmes atidėti neribotam laikui. Metropolijos kūrija atsisakė leisti įtaisyti Vytauto Didžiojo sarkofagą bazilikoj.

Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

"SARGYBĄ" skaitydamas rasi šiuos skyrius: 1) Mokslo populiarizacijos ir visuomenės klausimų, 2) blaivybės, 3) ligos, 4) sveikatos, 5) gydytojo patarimų, 6) advokato patarimų, 7) apžvalgą (politikos, visuomenės kultūros ir ekonomijos gyvenimo), 8) priešalkolinis judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) Knygų pasaulis ir 10) Įvairenybės.

"SARGYBOJE" rašo: vysk. M. Reinys, prof. P. Kuraitis, Vydūnas, kan. Tumas, prof. Kemėšis, dr. M. Pačkauskaitė, dr. A. Gylys, dr. jur. Raulinaitis, agr. Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juška ir kiti.

1930 m. "SARGYBA" kaštuoja metams tik 6 litai, pusei metų 3 litai. Užsienyje 12 litų metams, pusei metų 6 litai.

Metiniai skaitytojai gauna priedų "Laimės Kalendorių" ir loterijos bilietą.

Skaitytojų skaičiui padidėjus iki 10,000 loterija bus plečiama. eJi pristirinks 20,000 skaitytojų, loterija bus padidinta tris kartus.

Skubėkit dėtiskaityti "Sargybę," kad nepritruktų pirmųjų numerių.

Adresas: Kaunas, Liaudies namai, "SARGYBOS" adm.

INKSTAI KVARSINA JUS?

Yra pastebėtina kaip greitai Nuga-Tone palengvina inkstų ar pusles įdegimą ir sustabdo kbrčius, gniaužiančius skausmus nugaroje ir strėnose. Nakties pollais nebuna sutrukdomas ir jūs pabundate ryte sustiprėjęs ir žvaliai atsigaivinęs po poilsingo, nenutraukto miego.

Nuga-Tone suteikia šią pagelbiančią pagelbą, kadangi jis pašalina nuodus, kurie pagimdo įdegimą ir sutvirtina inkstus, taip kad jie gali geriau veikti. Be to Nuga-Tone yra abelnas sveikatos ir stiprumo budavotojas, kuris stimuliuoja visus kuno organus ir veikimą, tuo nugalėdamas nevirškinimą, gasus ar išputimą viduriuose ar pilve, galvos skaudėjimą, kvaitulius, netekimą svarumo, stiprumo ir panašius pakrikimus, paeinančius dėl netinkamo vidurių valymosi ir pakrikusių inkstų.

Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų aptiekininkų. Jeigu jusų aptiekininkas neturi jų, jis gali gauti jų iš savo didžiausio.

Įdomi knyga "Kalėjimuose pas bolševikus." Parašė kun. P. Dogelis. Jis pats pergyvenó tai, ką parašė. Galima ją gauti pas autorių už 3 litus su persiuntimu į Ameriką. Kreipkitės adresu: Kaunas, Kan. P. Dogelis, Bazilika, Lietuva. Knyga įdomiai parašyta, ir nemaža—160 puslapių.

"Darbininko" Katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva ..... 50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. ..... 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ..... 45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis ..... 45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. aŽdeikis ..... 65c.

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ..... 15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis ..... 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ..... 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

XXIX Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Parašė kun. Pr. Bučys, M. I. C. 1.50

Mūsiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų... Išguldė Magnus Parvalkietis ..... .50

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio $1.00

Pramoninės Demokratjios Pagrindai. Parašė Uosis ..... 75c.

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina ..... 50c.

Aritmetikos Uždavinynas ..... 25c.

Vaikų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui ..... 50c.

Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c.

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj 15c

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis 50c

Laimė — (poėma). Parašė Vaitkus 50c

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. Š. ..... 10c.

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas ..... 50c.

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas ..... 40c.

Žmęs ir Kalbėk: Deklamacijos, Monolgai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas ..... 30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ..... 10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis ..... 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ..... 25c.

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais $1.00

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ..... 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ..... 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ..... 10c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ..... 25c.

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšiaus Vaikas ..... 10c.

Jono Kmito Bilės $1.00

Lietuvos Albumas. Su paveikslais ir aprašymais 1.50

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas 50c

Ką Kiekvienas Katalikas Turi žinoti arba Moksti? ..... .10

Maldų Rinkinėlis, baltais viršeliais ..... $1.75—1.25

Maldų Rinkinėlis, juodais viršeliais ..... $175—1.25

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ..... 5c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ..... 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis ..... 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašv negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas 50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas ..... 60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis ..... 15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais ..... 75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais ..... 30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) 25c

Pamaldų Vadovėlis, Stacijos Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido Kun. J. Koncevičius ..... 10c.

Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune ..... 10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Rucevičius ..... 40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. ..... 25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys ..... 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė KuPranas ..... 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida ..... 50c.

Anderseno Pasakos—su paveikslėliais ..... 20c.

Andziulaitis ..... 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Azijį. Parašė Pranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Vienuolio Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai. Sulietuvino Vaidevutis ..... 15c.

Nepaisytoja—keturių veiksmų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina 35c

Giliukingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas ..... 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksnų komedija. Parašė Seirijų uozukas ..... 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas 35c.

Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis 40c

Esumas—3-čia dalis dramos 'Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas 10c.

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas 30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. 10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ..... 10c.

Išganymo Apsireiškimai — stėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ..... 75c.

Dramos; 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas ..... 65c.

Knarkia Paliepus.—Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatral: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

Vaikų Teatral: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" pauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) ..... 50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ..... 80c.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

BROOKLYN, N. Y.

Iš Katalikų Federacijos Centro posėdžio

Centro posėdyje lapkr. 10 d. pas J. P. Mačiulį dalyvavo: kun. N. Pakalnis, kun. J. Balkūnas, p. K. Krušinskas ir p. J. P. Mačiulis. Svarbiausios kalbos ir nutarimai katalikų akcijos savaitės klausimais Nutarta savaitės rengti gavėnios metu 1931 metais. Be to kitais metais minėti Federacijos 25 metų veikimą. Netrukus bus išleistas Centro atsišaukimas į katalikišką visuomenę. J. P. Mačiulis Centro narius pavaišino.

Įves naują sistemą

Brooklyno ir New Yorko klebonai mano įvesti naują mokesčių sistemą parapijoj. Dabar parapijonai moka metinę duoklę ir nedėldienį kolektą. Ateityje manoma įvesti tiktai konvertėlių sistemą, t. y. nereikės mokėti metinę duoklę, tik nedėldieniais konvertėliais įduoti savo auką. Tos aukos bus skelbiamos metinėje apyskaitoje. Tokia sistema vartojama amerikonų parapijose.

Kun. P. Karalius

Kun. P. Karalius viešėjo pas kun. S. P. Remeiką. Apleidęs Brooklyną laikinai viešės New Yorke ir New Jersey vyskupystėje, pas kun. Ig. Kelmelį, kun. J. Simonaitį ir k. Kalėdose vėl bus Brooklyne.

Vytautiečių posėdis

Vytauto D. Komiteto posėdžiui neįvykus, atidėtas, berods, lapkr. 21 d. Tąda svarstys p. Pulk. P. Žadeikio naują Vilniaus Vaduoti Sąjungos projektą. Posėdis įvyks pas kun. N. Pakalnį.

Žinutės

— Dramos Ratelis "Vairas" statys veikalą "Žmogžudžiai" Great Neck, L. I. lapkr. 15 d.

— Kodėl niekas negavo Federacijos Kongreso, Newarke, š. m., paveikslo. Daugelis užsimokėjo, bet paveikslų nėra. Kada gausime?

— Brooklyniečiai važiuos šį nedėldienį į Newarko Vytauto D. šventę. Šventė įvyks Šv. Trejybės bažnyčioje 4 v. p. p.

Spaudos komisijos posėdis

Pas kun. S. P. Remeiką Kat. Spaudos komisija lapkr. 11 d. turėjo savo posėdį. Kun. J. Balkūnui išstojus kun. J. Aleksiūnas išrinktas sekretoriauti. J. P. Mačiulis išdavė biznio raportą, kuris parodo, kad biznis eina ir gerėja. Prie spaustuvės yra ir Real Estate skyrius. Bus gauta ir laivakorčių agentūra. Neužilgo sieks komisija įkorporuoti spaustuvę ir šėrus pardavinėti. Tąda ir laikraštį išleis. Po Kalėdų komisija ruoš pramogą spaustuvės naudai.

Brooklyniečiams taipgi spaustuvė gaus antradienio "Darbininko" numerį ir pavieniams pardavinės. Ligi šiol gaudavo tik penktadienio leidinį.

VYTAUTO DIDŽIOJO MIRTIES 500 METŲ SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS ELIZABETH'E N. J. PAVYKO

Kiekvienam dalyvavusiam padarė didžiausį įspūdį. Tūkstantinė minia suplūdo į "Elks" auditoriją, atvyko Gen. Konsulas, miesto dvasiškiai, aukštieji valdininkai, teisėjai ir daugybė svetimtaučių. Milžiniško jungtinio choro dainos, solistai, malonūs sveikinimai sujaudino kiekvieno lietuvio širdį, minia parodė, kad "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt." Tad valio Rengėjų Komitetui, mūsų klebonui J. Simonaičiui ir didžiausį valio komp. J. Žilevičiui, kurio darbo vaisius matėme scenoje ir taip gerėjomės!

Tą pačią dieną Bažnyčioje gerbiamas klebonas J. Simonaitis laikė iškilmingas šv. Mišias, laike kurių kun. J. Balkūnas iš Brooklyn'o pasakė gražų, pritaikytą pamokslą palygindamas Vytautą D. su Moze, kuris išvedė lietuvių tautą iš pagonystės vergijos ir paragino žmones kuoskaitlingiausiai dalyvauti salėje.

Graži rudens diena. Šilta, saulėta.

Vakaro pirmieji šešėliai pradėjo lankytis gatvėse, dar anksti, o jau žmonių būriai traukia "up town" linkui. Bus'ų kompanija paleido daugiau busų, bet visvien jie prisikimšę, vos talpina, o prie auditorijos per visą valandą išjant. Toliau sekė bažnytinės Mužikos dalis. Parinktos šios giesmės: "Marija, Marija" Č. Sasnausko, "Prieš Tavo Altorių" J. Žilevičiaus, "Pulkim ant kelių" J. Naujalio, "Giesmė į Panelę Šv." J. Naujalio ir "Šventas" J. Žilevičiaus, "Prieš Tavo Altorių" ir "Giesmę į Panelę Šv." pagiedojo P. Petraitis, Philadelphijos Civic Operos baritonas, kitus jungt. choras. Sekančiai daliai parinktas dainas padainavo jungtinis choras ir P. Petraitis, kuriuos publika nulydėjo gausiais aplodismentais. "Trubadūrų" kvartetas dėl kai kurių priežasčių negalėjo atsilankyti visas "in corpore" ir tik du iš jų padainavo keletą liaudies dainelių. Publikai, o ypač mūsų buvusiems kaimo dainininkams labai patiko.

Parapijos mokyklos mergaitės parėdytos tautiškais rūbais pašoko: "Noriu miego," "Aguonėlė," "Suktinis" — mūsų tautos tradicinius šokius griežiant tos pačios parapijos choro benui.

Galų gale scenoje pasirodo klebonas J. Simonaitis, publika sužįa katučiais. Jis trumpai pasveikina svečius dėkodamas už atsilankymą ir pakviečia general-vikarą John J. Duffy Newark'o diocezijos, atstovaujantį J. E. Vyskupą Thomas J. Walsh. Sveikindamas susirinkusius Vyskupo ir Diocezijos katalikų vardu, gerbiamas svečias, pažymėjo lietuvius, kaipo ramius ir gerus katalikus. Jam lietuvių tautos idealai esą žinomi jau keliolika metų atgal, juos iš aiškinęs jam kun. Šeštokas. Lietuvių pastangas prieš rusus jis lygino su airių prieš Didžiąją Britaniją. "Net toje gilioje lietuvių melancholijoje, kuri taip aiškiai pasirodo šiose dainose, mes daug ką bendro rasime su airių tauta" — kalbėjo jis. Baigdamas pridūrė, jog Didžiajame Kare lietuviai įrodę, kad jie yra ne tik geri poetai, dainininkai, bet ir karžygiai. "My Heavens, and how they can fight" — sakydavęs jo draugas, karo veteranas, kalbėdamas apie lietuvius.

Ponas Gen. Konsulas P. Žadeikis lietuvių kalboje sveikina Nepriklausomos Lietuvos vardu. Pereina keletą istorijos bruožų, pažymėdamas, kad Vytauto idealas buvo suvienyta atskira, nepriklausoma Lietuva ir kad mum tenka tas jo idealas pabaigt įvykdyt. "Todėl tenelieka nei vienos lietuvių kolonijos, kur nebūtų Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus" — sakė jis ragindamas padėt Lietuvai atgaut Vilnių.

Sekantis pakviestas U. S. senatorius p. Hamilton F. Kean. Kalbėdamas, aukštasis svečias pasakė, kad lietuviai esą geri, ištikimi piliečiai, kokių šiam kraštui yra reikalinga. Jie mylį Dievą, savo namus, šeimyną. Daugelis iš jų yra geri mechanikai, mokanti su savo įrankiais sklandžiai ir gerai atlikti darbą (Ištikrųjų lietuviam reiktų daugiau lankyt amatu mokyklas, užuot saliūnus ir bedarbė nebūtų tokia baisi. K. B.).

"I take off my hat to Lithuania and its people. They have made important contributions to this country, and we are grateful" — baigė senatorius.

Majoras John F. Kenah sveikino miesto vardu, primindamas, kad nemaža lietuvių ir iš čia yra padėję savo galvas Francijos karo laukuose, kad lietuviai yra geri piliečiai ir t. t. Baigdamas pridėjo: "I have reason, as Mayor of this city, to be proud of our Lithuanian people and I am happy to express that pride."

Kalbėtojai palydėti gausiais aplodismentais, [illegible]

Kleb. J. Simonaitis padėkoja už malonius pasveikinimus ir perstato Lietuvos Valstybinės Operos solistą J. Butėną. Jis padainuoja porą operų ištraukų ir liaudies dainų. Publika kartkartėmis išsaukia atgal scenon ir priverčia "dar padainuot."

Po poros choro dainelių baigiama programa himnais.

Žmonės keliauja atgal namo mastydami apie Vytautą, pasiryždami tikrai jo idealus toliau vykdyt ir būti tokiais, kokiais gerb. svečiai sakė kad jie yra.

Choristai parvažiuoja "Laisvės" svetainėn pašokti. Prisirenka pilnintelė salė, rodos, lig daugiau jų čia atsirado, mat didelėj "Elks" auditorijoj neatrodė tiek daug.

Chorai dalyvavo iš Brooklyn'o: Apreiškimo Pan. Šv. parapijos choras, vad. A. Visminas; Karalienės Angelų parapijos, ved. A. Dulkė; Operetės D-jos ved. X. Strumskis; šv. Jurgio par. ved. J. Brundza; iš Newark'o šv. Cecilijos par., ved. A. Stanšauskas; Elizabeth'o Šv. Petro ir Povilo parap. ved. J. Žilevičius ir Bayonn'es šv. Mykolo parapijos choras, vad. A. Šereika.

Jungtiniam chorui vadovavo ir solistams vargonais, pianu pritarė Laisvas Menininkas J. Žilevičius. Choramas vargonais pritarė X. Strumskis, pianu — A. Visminas.

Komitetas pabaigė vakarą parapijos svetainėje. Komitetan įeina: Frank Savick, pirm., Rom. Džiovalis, vice-pirm. Jos. Matūza, ižd., Jos. Žilevičius, sekr.; nariai: V. Zacharevičius, J. Budreckis, J. Ruzga. Garbės pirm. kun. J. Simonaitis.

Rytojaus diena vietos laikraščiai aprašė tas iškilmes. Rytinis Times" and Herald parašė, jog net 2,500 žmonių dalyvavę! Matyt korespondentui nemažą įspūdį padarė. Popietinis Elizabeth Daily Journal plačiau aprašo paduodamas kalbų santraukas ir programa ištisai. Ištikrųjų, tai didelis Elizabeth'o lietuvių nuveiktas darbas!

K. B.

DIDELIS NUPIGINIMAS PIANŲ

Pianų tokių pigių tik už $50.00. Už $50.00 gali įsigyti pianą. Taipgi visokio padirbimo RADIO.

FRANK BURNS PIANO COMPANY

229 Broadway Lawrence, Mass.

VYTAUTO ŠVENTĖ NEWARK, N. J.

Sekmadienį, lapkričio 16 d. š. m., 4 val. po pietų, Šv. Trejybės bažnyčioje, Adams ir Warwick Sts. įvyks Vytauto Didžiojo garbei bažnytinis koncertas. Giedos jungtinis iš apie 500 giesmininkų choras, komp. J. Žilevičiui diriguojant.

Be to, giedos operos artistas P. Petraitis ir p-lė Žemaičiutė iš Brooklyno ir kiti solistai.

Didžiulį chorą sudarys apylinkių chorai. Taipgi dalyvaus aukštieji Bažnyčios vadai, J. E. ministeris B. Balutis, vice-konsulas P. Daužvardis ir miesto oficialai.

Šis bažnytinis koncertas bus pirmas ir didžiausias.

Be to, iškalbus pamokslininkas kalbės apie Vytautą.

Visi eikime ir raginkime kitus eiti į Vytauto mirties sukaktuvių paminėjimą. Švęskime šio garbingo didvyrio šventę jo metais.

Lapkričio 16 d. pripildykime Šv. Treybės bažnyčią.

Rep.

C. BROOKLYN, N. Y.

Jaunuoliai gražiai pasirodė

Pereito šeštadienio vakarą, lapkričio 8 d. šv. Jurgio jaunuolių choras turėjo koncertą vakarą, kuris gražiai pavyko. Žmonių buvo neperdaugiausia, bet svarbu, kad visi buvo patenkinti jaunuolių pasirodymu.

Vakarą pradėjo gražia prakalba vietos klėbonas kun. N. Pakalnis. Ragino, kad tėvai leistų vaikus mokytis prie choro, kuris netik bažnyčioj gieda, bet moka daug dainų, rengia parengimus ir t. t.

Visą programą jaunieji atliko savo spėkomis. Suvaidinta buvo dvi komedijos: "Jono laimė" ir "Į mokslą." Pirmąjį veikaliuką vaidino šie asmens: Jokubčionytė, Augutytė ir Plegytė. Antrąjį — Raugalas, Kerpytė, Šaltainytė, Jakubčionytė, O. Jakubčionis, Gužauskas ir Pakštas. Visi rūpestingai savo roles atliko. Daug buvo deklamacijų, dainų, duetų ir solo. 14 mergaičių gražiai pažaidė lietuviškus žaidimus. 6 mergaitės, lietuviškais rūbais apsitaisę pašoko suktinį ir klumpakojį. Dvi "cigonaitės" pašoko cigonų šokį. Gražiausis tai buvo gyvi paveikslai "Lietuva." Gale choras padainavo keletą dainų, kurios išėjo tan gerai. Daugiau tokių parengimų.

Ten buvęs

BROOKLYN, N. Y.

Parengimai

Lapkr. 15 Karal. Angelų par. choras rengia koncertą Transfiguration Salėje.

• • •

Lapkričio 16 d. Mot. Sąjungos 35 kp. rengia gražų vakarą Apreiškimo Šv. P. M. salėje.

• • •

Lapkričio 23 d. Mot. Sąj. 29 kuopa rengia teatrą "Žmogžudžiai" ir šokius Apreišk. parapijos salėje.

• • •

Lapkričio 23 d. šv. Jurgio parapijos choras rengia koncertą-teatrą parapijos salėje.

• • •

Lapkričio 29 d. Liet. Vyčių 41 kp. rengia vaidinimus ir šokius Apreiškimo par. salėje.

• • •

Gruodžio 14 d. Apreiškimo P. Šv. par. bus naujų vargonų šventinimas ir koncertas.

Mitingas

Didž. New Yorko Fed. Apskrities mėn. mitingas bus lapkričio 30 d, Apreiškimo Šv. Pan. par. salėje 7 val. vakare.

Sekret.

ELIZABETH, N. J.

Metinis Bazaras

Šią savaitę prasideda parapijinis bazaras. Subatos vakare, lapkričio 15 d., 1930 prasidės ir tęsis iki sekmadienio, lapkričio 23-čios d. Bus kas vakarą 7 val. vakare, o subatomis ir nedėliomis 4 val. po pietų.

Iškilmingas atidarymas

Jo Malonybė Elizabeth'o Majoras p. Kenah sutiko pribūti su viršaičiais savo oficijalės šeimos ir iškilmingai atidaryti bazarą. Toks pasiryžimas ir pagerbimas mūsų kaipo lietuvių turi iššaukti ir mūsų pačių didelio susipratimo. Žinoma, kad nekoks pasiliks įspūdis ant tų svetimtaučių jei nedidelis skaičius susirinks Auditorijoje kuomet jie lankysis.

Jaunimo susitelkimas

Jaunimas prašė Bazaro Komiteto, kad parkirti jiems vietas bazaro rinkoje. Yra koro nariams, vietiniai Vyčių kuopai ir Alumnų Kliubui paskirtos vietos. Jaunimas labai džiaugiasi, kad gros vietinis Parapijos Benas, kuris vadinasi "The Parish Jazz Knights" ir duos progos pasišokti lietuviškų ir amerikonišką šokių. O be to jie turi daug įvairių vaidinimų bei pamarginimų.

Draugijų veiklumas

Žinoma kaip, kad visuomet, ir šįmet yra įdomu kaip pasirodys moterų draugijos. Ražancavos ir šv. Onos dr-jos gausiai sudarydavo pamatą Bazarinio pasisekimo. Tretininkai visus šluodavo. Bet šiais metais bus įdomu pamatyti ką naujo pirmininkė ponia Kuniutienė padarys su Ražancavos dr-jos stalu, o ponia Garbačausienė irgi nauja pirmininkė, žada savo draugijai gražų vardą užpelnyti už pasižymėjimą tos draugijos taip, kaip niekada pirmiau. Žinoma ir Tretininkai labai smarkiai renka aukas ir žada išstatyti gražų stalą kiniečių boliukėmis raičioti ir laimėti dovanų. Pamatysime kas stosis iš jų pastangų. Žinoma, bus daug įvairenybių, kurių ir pernai net nebuvo. Altoristai ir mokyklos vaikučiai savo gražiu, tykiu būdu daro plenus ir žada visus stebinti taip, kaip, kad jie padarė su savo paskutiniu parengimu parapijos naudai.

Veikli Bazaro Komisija

Sušauktame kunigo klebono visuotiname susirinkime dėl rengimo bazaro sekantiejį asmenys buvo išrinkti kaipo vyriausioji bazaro komisija, būtent: trustess'ai Povylas Kirvelčavičius ir Juozas Jakimavičius: p. Jonas Bagočius, J. Zakaravičius, J. Rūzga, ponia Kuniutienė ir ponia Mockevičienė. Jie turi savo tarpe labai gabų rašteininką ir vedėją ir pasidarys geriausią tvarką visų metų. Komitetas žada "Darbininke" pagarsinti visus laiminguosius numerius, ne tik knygučių bet ir daiktų. Taigi bus tas, kad jei ir nesulauks kas šleidimo, tai turėdamas numerį galės savo daiktą vistiek gauti. Ir dar ne viskas. Tie, kurie pasižymės savo darbštumu užsipelnys laikraštyje paminėjimą. O tos draugijos, kurios dasieks pirmą laipsnį gaus nepaprastą prizą. Laikrašty jų nepamirš pastebėti. Visų daiktų licitacija bus sekmadienio vakare, 23 d. lapkričio.

Bazaro programas

Subatoje — iškilmingas atidarymas; nedėlioje — pasirodymas vyrų draugijų; panedėlyje—Tretininkų dr-jos; utarninke — Amžino Rožančiaus ir įvairūs rateliai gyvojo Rožan.; seredoje — šv. Onos draugijos; ketverge — Ražancavos draugijos; pėtnyčioje—Vyčių jaunimo; subatoje — Liberty Boys' Club; nedėlioje — parapijinio koro jaunimo.

Rap.

BAYONNE, N. J.

Žinių žinutės

Šios kolonijos lietuvių tarpe kilo labai gražus sumanymas, tai yra rengti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų mirties paminėjimą, nes kuomet buvo New Yorke nevisi galėjo dalyvauti. Tadgi dabar bus proga visiems išreikšti pagarbą mūsų tautos didvyriui, kuris savo gyvybę paaukojo už jos laisvę. Gruodžio 7 d. yra rengiamas tam tikslui gražus programas. Tikimės dalyvaus visos apylinkės N. Y. ir N. J. chorai. Svetainė paimta viena iš didžiausių Bayonne'je. Vietą ir laiką manau paskelbs rengimo komisija. Kiekvienas šios kolonijos lietuvis turėtų jaustis už pareigą dalyvauti šiame paminėjime..

• • •

Darbai nė kiek nepagerėjo. Kurie dar kiek dirba — džiaugiasi. Bet iš kitur atvykusiam darbo negalima gauti.

• • •

Šv. Mykolo lietuvių parapijos choras suorganizavo sporto skyrių vaikinų ir merginų. Jau lošė su svetimtaučių tymais. Pasekmių neteko sužinoti. Choras D. L. K. Vytauto parengimuose dalyvavo New Yorke, Elizabethe; taipgi vyksta 16 lapkričio į Newark, N. J.

• • •

Lapkričio 22, parapijos svetainėje choras rengia didelį koncertą, teatrą ir baigsis šokiais. Programas būsiąs labai įvairus. Bus juokų iki pat ausų.

• • •

Senas gyventojas Bayonnetis J. Brojus turėjo sunkią operaciją. Jau sveiksta.

• • •

Lietuviai susiprato. Valo D. L. K. Vytauto Dr-ją nuo bolševikų gaivalo, kurie buvo pasiglemžę draugiją po savo raudona vėliava. Pereitame susirinkime išrinko vice-pirmininku p. Brundzą, gerą tautietį. Sako kitame susirinkime išrinks ir pirmininką ne ruską, bet gerą tautietį. Bėda, kur Maskva gaus aukų?

• • •

Lietuviai pamylėjo laikraštį "Darbininką." Pirmiaus daugelis buvo išparduodama nedėldieniais prie bažnyčios, o dabar daug užsirašo, kad gautų į namus. Ruskių "Laisvę" šluoja lauk iš savo namų. Pagirtina.

• • •

Daugiaus žinučių parašysiu kitame numery.

Rep.

APIE "TAUTININKUS" IR "VIENYBĘ"

Kaipo darbo žmogus pamatęs laikraštyje straipsnius kurie kritikuodavo kitą laikraštį, manydavau, kad tą daro iš priežasties varžytinių už skaitytojus. Mes Elizabeth'e rimti žmonės. Todėl kada man parodė tautininkas bučieris "Vienybės" numerį, kur aprašė apie buvusį Vytauto Sukatkuvių Apvaikščiojimą Elizabeth'o Elk's Kliubo Salėje, gavau suprasti kas toki tie tautininkų laikraščiai. O aš manau, kad ir ne vienas Elizabetiškis panašiai pasakys. Mes žinome ir be "Vienybė" kiek žmonių buvo, ir kiek dainininkų, ir ką kas sakė ir koki garbingi svečiai dalyvavo. Bet ne tame svarba.

"VYTAUTO" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISUS SPAUDOS DARBUS

Vienintėlė Katalikų Spaustuvė ir Krautuvė Apylinkėje

Parsiduoda: maldaknygės, rožančiai, škaplieriai, medalikėliai, kryžiai, stovylos ir k. Galima gauti įvairaus turinio knygų.

Prie Spaustuvės

"DARBININKO" AGENTŪRA

Apylinkės lietuviai teužsisako ir teperka "Darbininką" per "Vytauto" spaustuvę. Priimame visus "Darbininkui" apgarsinimus, darbus bei užsakymus.

"VYTAUTO" SPAUSTUVĖ

554 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Svarba, kad iš "Vienybės" negalima tikėtis teisybės. Rodos kaskas, bet kaip "tautininkams" geriaus būtų nusikalsti perdėjimu. Be to, galima laukti tik iš užsidegusio patriotiškumu žmogaus — tikro tautiečio, tik ne iš "tautininko." Kam-gi jiems ir tas "tautininko" vardas? Ar jie netrukdo visokį tautos labui darbą? **Gal tas vardas tik skraistė pridengti veidmainystę.** Partija jų stovi aukščiau už tėvynės meilę. Mes matome čia kaip "tautininkai" veikia Lietuvos labui. Jų lyderis tupėjo už tvoros ir žiūrėjo pro plyšelį kad visi lietuviai maršavo pažymėti Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo Amerikos išgavimą. Trukdė, bet nepavyko. Tas pats lyderis (rodos nesenai labai negarbingai pasielgęs kas link teisingumo su viena suvargusia lietuve), mėgino trukdyti Vytauto iškilmių rengimą. Kada buvo masinis mitingas sušauktas Didžiojo New York'o Apskričio Vytauto Komiteto skyrių organizacijos sekcijos autoritetu, tada jis sėdėjo apsikabinęs alaus bačką. Pas jį susirinko ir kiti jo "klopčiukai." Bijojosi, kad neišrinktų jų susirinkus liaudis. **Toki tie tautininkai.** Tą seniai žinojau. **Bet maniau, kad tik mūsų toki nesusipratėliai. Nemaniau, kad ir jų laikraščiai truktų tiek daug rimtumo.** Kad kiekvienas žinotų pažymėsiu, kad Grand Street'žio "tautininkų" gazeta rašė, kad Vytauto parengime buvo tik 500 žmonių, kad tik 300 dainininkų, ir t. t. Tuom tarpu tik vienuolika tikietų liko iš eilinių. Buvo tik 100 brangesnių vietų tuščių. O salė talpino 1300. Tai kur tik 500. "Vienybė" turėjo pasiųsti nors atstovą į tokį parengimą kur buvo Amerikos senatoriai ir kongresmanai ir visa viršūnė iš apskričio ir iš miesto su mayor'u priešakyje. Tada tikrai tautiškai pasielgtų ne "tautininkiškai." Reikėjo nors angliską spaudą pamatyti ir būtų sužinojęs net visas "V." žinias. Vargšė "V." turi būti ir straipsnį subatoje parašė. Mes Elizabeth'e tokio mažo masto nepažįstame. Pas mus, kada ką daroma, tai, kad būtų žymu ir kad būtų kuo pasirodyti. Patartina "V." permainyti savo šnipų [illegible] mūsų kolonijoje. Gal nauji teisingiau pranešinės žinias. Tai tiek dabar.

Raulas nuo Pinatty[illegible]

NEPAPRASTAS BARGENAS!

2-jų šeimynų kampinis namas, dviem automobiliam garadžius, gražioj ir patogioj Woodhaven sekcijoj, netoli Jamaica Avenue ir Forest Parko, — pardavimui tik už $6,500! Banko pirmas mortgečius $4,500 su 5½%. Atsiliepkite tuojaus!

J. P. MACHULIS

8719 Eldert Lane, Woodhaven, N. Y.

arba:

554 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telefonuokite: Michigan 1345 arba Stagg 2188

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870"

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918"

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams	$2.50

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

SOVIETŲ SUKAKTUVĖS

Sukakus trylikai metų nuo bolševizmo įsikūrimo Rusijoj, sovietų valdžia, žinoma, kelia į padanges savo nuveiktuosius darbus. Sulig bolševikų, komunizmas neša pasauliui vien tik gerą, kapitalizmas gi blogą. Žiūrėkime, ką rašo sovietų diktatorius Juozas Stalin:

"Turime prieš savę vaizdą Sovietų naminio gyvenimo ir turime tokį pat vaizdą didžiulių kapitalistinių valstybių. Neišvengtinai kyla klausimas: kokias išvadas tenka padaryti sulyginus tuo du vaizdu? Išskaičiuokime tik svarbiausius faktus.

Pas kapitalistus ekonominiai kriziai ir produkcijos sužėjimą tai paprasta dienotvarkė. Pas sovietus matosi nuolatinis ekonominis augimas ir produkcija pramonės ir žemdirbystės srity. Pas kapitalistus medžiaginė darbininkų padėtis blogėja, algos krinta ir nedarbas didėja; pas sovietus darbininkų padėtis eina geryn, uždarbis kyla ir nedarbas sumažėja. Pas kapitalistus straikai ir demonstracijos auga ir milijonai darbo dienų aikvojasi. Pas sovietus straikų nėra, ir darbininkai ir kaimiečiai bendru sutartinu pasidarbavimu ugdo mūsų ekonominę sistemą milijonais dirbamųjų dienų.

Pas kapitalistus bręsta tautiniai klausimai. Nepriklausomybės judėjimai stiprėja Indijoj, Indo-Kinijoj ir Philipinuose. Karai dėl nepriklausomybės nuolatos gręsia. Pas mus, sovietus, tautinės brolybės pagrindai eina stipryn. Tautos taika vis tikresnė ir žmonių milijoninės masės sutartinai darbuojasi sovietų galybei sustiprinti. Pas kapitalistus smirutė ir maišatis, ir dartinė bloga padėtis išrodo nanti dar blogyn; sovietai pasitiki savo galybe ir nuo to, kad juo toliyn, juo visgeryn."

Gražūs tai žodžiai ir jei jie atatiktų tikrovę, nieko geresnio negalėtume įsivaizduoti už sovietų sistemą. Bet girtis dar neužtenka, reikėtų, kadne patys sovietai keltų savę į padanges, kad ir kiti juos pagirtų. Šito gi mažo daiktelio kaip tiktai trūksta, ir sovietams tenka pritaikinti prie savęs šitą lietuvių patarlę: pagirų puodas netaukuotas.

Žinome, kad sovietuose yra du svarbiausiu laikraščiu: "Pravda" (Tiesa) ir "Izvestija" (Žinios). Pažįstas tuodu laikraščiu, kažkoks juokdarys yra pasakęs (rusiškai): "V Pravdie niet izviestij, a v Izviestijach niet pravdy," kas lietuviškai taip išeina: "Tiesoje nėra žinių, o Žiniose nėra tiesos." Čia tur būt ir visa bėda su sovietais, kad jie rašo tiek teisybės, kiek yra nuošimčių komunistų Rusijoj, vadinasi, vienas nuošimtis; kitais žodžiais, iš šimto žinių gal tik viena teisinga. Jei Stalin būtų pasakęs visą teisybę, tai išeitų taip:

Ekonominis augimas pas sovietus pilnai išsivystęs komisarų kišenėse. Medžiaginė valdininkų padėtis kasdien gerėja. Kolektyvių ūkių bei kolchozų skaičius nuolatos auga, nes ūkininkai apkrauti nepakenčiamais mokesčiais, nenoroms pasiduoda komisarų baudžiavai. Žemdirbystė vos atneša 25 nuošimtį laukiamųjų maisto produktų, bet to užtenka "dumpingams," vadinasi, beveik visą šalies maistą išvežam į užsienių rinkas ir parduodam nupigintomis kainomis, kad pakirtus kitų šalių prekybą ir sukėlus žmonėse ekonominio nepasitenkinimo. Tuo būdu atsiekiama dvejopas tikslas: parodoma išorinė sovietų gerovė ir pasėjama revoliucijos perai tų šalių gyventojuose, kur maistas kiek brangesnis. Tiesa, Rusijos žmonės badauja, bet tai jau jų dalykas. Streikų nėra, nes streikieriai gauna kulką į kaktą. Patrijotinė krašto sąmonė auklėjama milijoniniais raudonarmiečių durtuvais. Šiaip jau Rusijoj nieko nauja.

Jei Stalinas padarytų tokį pareiškimą, tai pasaulis pagerbtų jį bent už atvirumą.

K.

Spauda yra viena stipriausių visuomenės auklėjimo priemonių: ji beveik kasnių tarpe gyvybės ar mirties klausimas.—Prof. St. Šalkauskis.

DABAR IR TOLIAU

Tautininkų vyriausybei, jos vidaus ir užsienio politikai suduota visa eilė didelių smūgių. Gal tautininkai dabar nori užglostyti p. Voldemaro "didžiuosius laimėjimus" Genevoj dėl Vilniaus klausimo. Bet Lietuvos tikrai sveika patriotinė visuomėnė tų "laimėjimų" negali užmiršti. Dr. Zaunius dabartinis Užsienių Reikalų Ministeris ėmė viešai ir prasitarė, kad reikia taisyti p. Voldemaro padarytas klaidas Vilniaus klausimu ir reikia grįžti prie tos protingos politikos, kurią vedė Vyriausybė Seimo laikais. Kitais žodžiais tariant pati tautininkų Vyriausybė prisipažino esanti kalta. Tasai pats Dr. Zaunius ir gi netyčia prasitardamas, atidengė dar vieną tautininkų neva laimėjimą. Viešai pasakyti, kad Popiežius neturįs kariuomenės, kuri priverstų Lietuvą pildyti konkordatą, reiškia prisipažinti kokiomis akimis žiūri į konkordatą neva katalikiška Lietuvos Vyriausybė. Tokis traktavimas katalikų pasaulio vyriausiojo Vado turėjo atidaryti akis ir tiems katalikams, kurie tikėjo tautininkų katalikiškumu. Šiuodu pareiškimu be abejonės diskreditavo p. Dr. Zaunių tautininkų akyse, nes tuomi pareiškimu jisai labai pakirto tautininkų autoritetą. Paskutinių dienų Genevos konferencija galutinai pribaigė Dr. Zauniaus diplomatinę karierą kaip Užsienių R. Ministerio. Jau pats faktas derybų su svetimos valstybės atstovu apie savo valstybės vidaus reikalus yra prasižengimas elementariniams politikos dėsniams. Tačiau padarytas precedentas ne tik padarė visai neleistinų nuolaidų Klaipėdos Krašto atžvilgiu, bet dar numetė tolimesnę tąsą tų nuolaidų. Juk dar atidėta svarbūs finansiniai klausimai. Atidėta kitam Genevos posėdžiui. Aš nemanau, kad Dr. Zauniui tektų užvirta košė pačiam iškabinti. Bendras Lietuvos visuomenės pasipriešinimas iššaukė Dr. Zaunio atsistatydinimą. Kad p. Prezidentas nepriėmė atsistatydinimo, tas tereiškia tiek, kad negalima gi buvo to atsistatydinimo ir priimti. Juk tuo būdu viešai būtų patvirtinta didelė Tautininkų Vyriausybės klaida. O tautininkai tik netyčia prisipažįsta klaidą padarę. Dėlto buvo reikalinga pirmiausia nuraminti savo žmonės tautininkus. O paskui, kai to pralaimėjimo skausmas kiek užsitrins Lietuvos visuomenėje, tautininkai nedovanos tam asmeniui, kuris viešai buvo pasakęs kad tautininkų užsienio politika buvusi nevykusi. Tik klausimas, kas atsistos Dr. Zauniaus vietoj. Netenka abejoti, kad nei vienas rimtesniųjų diplomatų nesiims vesti Lietuvos užsienio politiką tomis apystovomis, kurios dabar yra sudarytos. Nors tautininkų šūkavimai spaudoj ir suvažiavimuose dar lygiai garsūs kaip ir seniaus buvę, bet jų autoritetas jų pačių žmonių tarpe yra pakirstas. Jau pats faktas tokio skandalingo p. A. Voldemaro atsitraukimo nuo valdžios turėjo parodyti, kad tokių nepamainomų tautos vadų kaip buvo Voldemaras gali rastis ir daugiau. Nors spaudai ir visuomenei dar maža tėra žinomi paskutinio tautininkų suvažiavimo vidaus ginčai ir nesusipratimai, bet pats faktas, kad valdančiųjų suvažiavimas taip bijosi dienos šviesos, parodo, jog didelės bedarbės ten esama. Naujos valdybos sąstate figuruoja tokių invalidų, o jeigu ne invalidų, tai bailių, kurie savu laiku nesugebėjo savo kariškos kepurės nuo žyduko apginti. Tačiau p. Smetonos pareiškimai tautininkų suvažiavimo proga, rodo, kad tautininkai dar vis tebesvajoja įvesti naują tvarką Lietuvoj, o tai idealei tvarkai nori išauklėti Lietuvos visuomenę. Iš trijų suviršum auklėjimo metų galima daryti išvadas, kad dar ilgai tektų auklėti Lietuvos visuomenę iki galutinai būtų viena tauta ir vienas ganytojas. Nei Seimo nei Prezidento rinkimų dar vis nenumatoma. Dėlto apie kokį nors koalicinį kabinetą, ar apie kokius nors bandymus Lietuvos partijoms susiburti, negali būti nei kalbos. O reikalas bendrai visiems dirbti, taip yra gyvai visų jaučiamas.

L. M.

LENKAI VISUR LENDA

Ilukštos apskr. yra Varnavičių parap., paiam okup. Lietuvos pasieny. Gyventojų daugumas gudų ir lietuvių, yra ir sulenkėjusių. Tuo pasinaudodami lenkų kunigai iš anapus sienos mėgsta čia apsilankyti. Pav., prieš porą metų čia buvo statoma bažnyčia. Lenkai iš anapus sienos atsiuntė "specialistą" kunigą aukoms rinkti, kuris, prisižvejojęs pinigėlių, išnyko. Žmonės apie jį blogiausios nuomonės, net patys sulenkėję pasipiktinę. Dabar Varnavičiuose klebonauja kun. Lebedys, lietuvis.

PILSUDSKI REMSIĄ .... ČIGONAI

Lenkijos čigonų karalius Kvieka vieno valdžios laikraščio atstovui pareiškęs, kad visi Lenkijos čigonai balsuosią už pilsudskininkų sąrašus. Pilsudskis turįs savo šalininkų čigonų apie 14,000 žmonių.

Legionieriai ir čigonai — tikrai parinkta kompanija.

ONA KATKAUSKAITĖ

Lietuvos Valstybės Operos solistė. Ji yra dainavusi Francijos ir Italijos žymiausiose operose. Dabar yra vieninėlė lietuvaitė solistė Hartfordo Katedroje. Kartu su p. Juška ji dabar koncertuoja Bostono apylinkėje. Sekmadienį, lapkričio 16 d. dainuos, Municipal Salėje, South Bostone.

Auklėjimo ar Papiktinimo Vieta

Nevisų Katalikų šeimyniniu gyvenimu galima pasidžiaugti. Nevisose šeimynose vaikai yra auklėjami katalikiškoje dvasioje. Namai turėtų būti auklėjimo mokykla. Bet vietoje tai, yra, labai tankiai, papiktinimo vieta. Yra šeimynų, kurių tėvas, o neretai ir motina, skaito bedieviškus laikraščius ir knygas. Yra šeimynų, kurie savo namus paverčia į karčiamą. Susirenka panašūs draugai ir prasideda girtuokliavimas, paskui keiksmai, nešvarios kalbos, negražūs juokavimai. Tokių šeimynų vaikai neturi kur pasidėti, klausosi, mato. Ko galima tikėtis iš jų?

Namai privalo būti šventa vieta. Pirmus auklėjimo pagrindus vaikai turėtų gauti namuose. Bet jei namai yra papiktinimo mokykla, jei namuose nėra tinkamo auklėjimo žodžiu ir pavyzdžiu, iš ten vargiai galima tikėtis sulaukti gerų katalikų piliečių. Mokyklos tokių šeimynų vaikų nepataisys. Nes ką katalikiška mokykla pradės kurti jaunųjų širdyse, tą namai išgriaus. Ir žinome gerai, kad namų įtekmė galingesnė.

Tėvai, jūsų yra šventa priedermė padaryti namus auklėjimo mokykla. Jūs, tėvai sudarote namus, sudarote katalikišką šeimyną, gyvendami kaip katalikams tėvams pridera. Tėvų užduotis yra mylėti vaikus, juos mokyti, duoti jiems gražų pavyzdį. Tėvai privalo mylėti savo vaikus dėl Dievo. Jie yra sutverti į Dievo paveikslą ir panašumą. Namai privalo būti auklėjimo mokykla, o ne papiktinimo vieta. "Bėda tam, kas papiktina vieną iš tų mažutėlių, geriau, kad jam akmuo būtų pririštas ant kaklo ir jis būtų paskandytas jūros gilumoje."

Atminkite, kokios šeimynos, tokia bus ir tauta.

T.

IŠMINTINGOS IR TAIP NEDARO

Jei nori užsitraukti moteriškės rūstybę ant savęs, yra sakoma, tai pasakyk jai, kad ji atrodo pasenus. Tai didžiausis moteriškei įžeidimas. Moteriškė nenori pasenti. Vienok, klausykite jūs gražuolės, ką pasakė viena ponia:

"Vartojimas svaiginančių gėrimų pasendina moteriškę pirm jos amžiaus." Tai pasakė pagarsėjusi gražuolių žinovė ponia Elena Rubinstein. Ji sako, kad moteriškė kuri nori būti sveika ir gražį, neturėtų gerti jokių svaiginančių gėrimų. Jaunos mergaitės, jei nori išlaikyti savo jaunystę, o neatrodyti pasenusiomis pirm savo amžiaus, neturėtų visai vartoti alkoholio."

Patarimas geras. Ir paduota priežastis turėtų įsmegti į mergaičių ir moterų širdis. Tačiau, aš manau, kad išmintingos ir taip nedaro, ne dėl to, kad bijotų pasenti, bet kad girtybė yra šlykštus dalykas.

T.

AUSTRALIJA DARBININKŲ ŠALIS

Šiais laikais daug kalbama ir rašoma, kurioj šaly geriau apmokami darbininkai. Sakoma, kad paprastas darbininkas daugiausia uždirba Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Kitų šalių uždarbiai su jos lyginami. Paskui darbininkas ne blogai uždirba Vokietijoj, Prancūzijoj. Niekas niekada nesako ir nerašo, kad darbininkas dabartinėj Rusijoj gerai uždirbtų, Tas nenuostabu. Bet kodėl nieko nerašoma apie Australijos darbininkų uždarbius, keista.

Jei Australijoj darbininkas turi darbo (bedarbių yra daug), jis iš savo uždarbio ne blogai pragyvena.

Valstybės nustatytas algos minimumas per savaitę yra 21 dol. ir 60 centų. Darbo valandų skaičius per savaitę — 44. Darbo tempas visai malonus ir pakenčiamas. "Dirbk palengva," Australijos darbininkų šūkis. Kuo pamažiau dirbama, tuo didesnis darbininkų skaičius gauna darbo ir turi duonos.

Bet tas blogumas tiktai, kad žmogus ten kokius nori rodyk gabumus ar darbštumą, vis viena daugiau neuždirbsi. Niekas nemokės daugiau valdžios nustatytos algos. Ten ir darbščiausis žmogus ir paskutinis tinginys gauna vienodą algą.

Dėl didelio atlyginimo ir mažo darbingumo Australijos gaminiai nefiguruoja pasaulinėj rinkoj, nes negali konkuruoti su kitų šalių prekėmis, kur darbo sistema visai kitaip sutvarkyta.

S. P. B.

PALIAUBŲ DIENA

Lapkričio 11 d. š. m. suėjo lygiai dvylika metų kai pasibaigė pasaulinis karas.

Apskaitliuojama, kad karo laukuose žuvo virš devyni milijonai žmonių. Karas kainavęs 250 milijardų dolerių.

Paliaubų diena, tai buvo didžiausio džiaugsmo diena.

Bet šiandien dvyliktas sukaktuves minint to džiaugsmo nebesimato.

Kerštas tarp valstybių didėja. Visi taip ir rengiasi prie naujų skerdynių, nes Versalės sutartis tik padidino kerštą. Šiandien jau ne tik Vokietija reikalauja peržiūrėti pokarinę sutartį, bet prie jos prisideda Italija, Rusija ir kitos valstybės.

Tad minėdami dvyliktas paliaubų sukaktuves neturime kuo džiaugtis, o tik melstis, kad Aukščiausiasis pašalintų gobšumą ir kerštą iš didžiųjų valstybių valdovų.

Darbuokimės, kad šeimose ir valstybėse užliepsnotų meilė Dievo ir artimo. Tą atsiekę tik galėsime džiaugsmingai švęsti ne tik paliaubų, bet ir taikos [illegible]

BLAIVININKŲ SUSIVIENYJIMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis—dvas. vadas; kun. Step. Kneižis—pirm.; B. Jakutis—I-as vice-pirm.; O. Adomaitienė—II-ji vice-pirm.; A. Akstinas—raštininkas, 104 Bellevue Ave., Montello, Mass. O. Sidabrienė,—ižd., 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.

Literatinė Komisija: Kun. Petras Saurusaitis, Kun. Jonas Švagždys, Kun. Dr. Jonas M. Navickas, Kun. Pranas V. Strakauskas, Kun. Feliksas Norbutas, p. Vincentas Blavackas.

BLAIVININKAI, VIENYKIMĖS

Įvedus Jungtinėsna Amerikos Valstybėsna prohibiciją, kitais žodžiais, uždraudus išdirbinėti ir pardavinėti svaiginančius gėrimus, pasireiškė labai keistų nuomonių, būtent: kaikurie blaivininkai metė blaivininkų draugijas, manydami jas bereikalingas esančias ir jiems patiems ir visuomenės blaivinimui. Toksai įsitikinimas taip plačiai buvo pasklidęs, kad ne tik šiaipjau žmonės, bet ir mūsų apšviestūnija, — užuot organizuotus blaivininkus parėmus, — ėmė iš blaivininkų ir jų draugijų tyčiotis, kaipo iš nebereikalingo padaro, kaip kad, sakysim, tyčiojamasi iš šiaudinės skrybėlės žiemos metu, ar kam per vasaros karščius kailinius apsivilkus. Net kai kurių parapijų dvasių vadai tai nuomonei pasidavė, nes nustojo savo jaunimą saugoję nuo girtuokliavimo: prieš Pirmos Komunijos bei Sutvirtinimo Sakramento suteikimą jau nebeaiškina apie girtuokliavimo liūdnas pasekmes ir jaunuolių nebeprisaikdina negerti svaigalų, lyg mūsų laikų jaunimas turėtų mažiau pagundų, arba lyg jiems mažiau būtų reikalinga religijos pagelba aistroms nugalėti. Yra klebonų, kurie savo parapijose blaivininkų draugijas užleidė, o visgi jos, — kad ir silpniausios, — prisideda girtuokliavimui priešingos nuomonės palaikymui. Kaikuriose bažnyčiose per ištisus metus nei vieno pamokslo apie blaivybę nepasakoma, nors toji dorybė yra dalis Katalikų Bažnyčios mokslo, gi girtuoklybė — viena iš didžiųjų, labiausiai pasklidusių nuodėmių, kuri veda į daugelį kitų prasikaltimų. Svaigalai pamažėli įvedama į parapijų parengimus — išvažiavimus, vakarėlius, kame svaigaliniai gėrimai drąsiai geriama, kad būtų daugiau pelno bažnyčiai (!) ir kad įtikti dvasios vadui, kuris tą parengimą globoja ir nuo altoriaus paskelbė... Taip bažnytiniai parengimai, kurie turėtų pravesti kelią doriems, krikščioniškiems pasilinksminimams, tvirkina visuomenę ir gadina jaunimą, kuris parapijų parengimuose dažnai gauną "svaigalų krikštą." Neberetas atsitikimas, kad pati išmokslintoji tautos dalis nesidrovi svaigalų viešai gerti, sykiu su tais kuriems privalo vadovauti, ir tokiu būdu savo blogu pavyzdžiu junkia kitus prie girtuokliavimo. Jau šiandien kiekviename didesniame mieste rasime, tai vieno, tai kito inteligentų luomo atstovą tapusį svaigalų visišku vergu, virtusį visuomenės atmata, tautai gėda...

Kas šiandien negeria? Geria seniai — kurie dar pajėgia, geria jaunimas ir vaikai; geria vyrai, vaikinai — geria moterys, merginos; geria prasčiokai, tamsūnai — geria pamokyti, apšviestūnai, geria net daug buvusių blaivininkų... Alkolis visus sulygino, geriau už komunizmą.

Dideliai audrai užėjus ir viską išgriovus, išlikusieji stengiasi blėdį atitaisyti ir nuo ateities audrų geriau apsidrausti. Liūdnas, biaurus girtuoklybės klano reginys tesužadina mumyse atsparumo dvasią svaigalų slibinui, kad patys, metę svaigalus visiškai, galėtume eiti į pagelbą nelaimingiesiems silpnavaliams, kurie geidulių ar girkšnojančių kurstomi gerti nepajėgia susilaikyti, ar gal nei nejaučia girtuokliavimo niekšiškumo.

Klaidinga manyti, kad užtenka apseiti be svaiginančių gėrimų, būti tik šiaipjau blaiviu žmogumi, bet į blaivininkų draugiją nesidėti. Daug kas taip yra tvirtinęs, tačiau gyvenime sunku rasti žmogus, kuris nepriklausydamas į blaivininkų draugiją, niekuomet negertų svaiginančių gėrimų. Pažįstu ne vieną, kurie keletą metų niekad neragaudavo svaigalų ir į blaivininkų draugiją priklausė, vėliau nuo draugijos atsitraukė ir dar kiek vėliau ėmė gerti ir pasigerti. Girkšnojantieji, nepriklausantį į blaivininkų draugiją, prie kiekvienos progos kalbina su jais sykiu išsigerti, tačiau jiems žinomo blaivininko nevilioja išgerti, tik bando pajuokti blaivininkus. Tat, priklausymas į blaivininkų draugiją yra didelė nauda patiems priklausantiems, nes pagelbi naudingą nusistatymą išlaikyti.

Be to, juk neužtenka tik pačiam svaigalų negerti, reikia dar ir kitus į blaivybę patraukti. Kas gerų darbų nedaro, koks gi gali būt katalikas! Paskyri, neorganizuoti blaivūs žmonės (jei toki ir yra), patys yra silpni blaivininkai, tai ką gi jie gali blaivybę apaštalauti tarp kitų? Sumanūs blaivininkai privalo spiestis į blaivininkų draugijas, kad spėkas sujungus daugiau nuveikti.

Kame yra blaivininkų draugijų, pats jau blaivininkų vardas, pats tik blaivininkų draugijos viešas pasirodymas yra iškalbingu pamokslu, ir juo didesnis blaivininkų būrys, juo pasekmingesnis pamokslas. Ir priežodis sako: "Kalba pažadina—pavyzdžiai patraukia." Iš šalies žiūrint į didelį blaivininkų būrį, kuomet jie visi sykiu maršuoja parodoje su išskleistais blaivybės obalsiais, arba kuomet jie sueina skaitlingai į bažnyčią ir garsiai atnaujina blaivybės prižadus, arba draugijos ženklais pasipuošę sykiu priima šventą Komuniją, — yra tai begalo gražus reginys, didelis įspūdys žiūrovams.

Blaivininkų draugijinis veikimas palaiko silpnesniuosius narius nuo atpuolimo ir kas kart vis daugiau ir daugiau naujų narių įtraukia. Tiktai tas blaivininkų draugijų naudos nemato, kuris jos nenori matyti.

Katalikų Bažnyčia už priklausymą į blaivininkų draugiją teikia gausius atlaidus. Paskyri žmonės, kurie negeria svaiginančių gėrimų bet į blaivininkų draugiją nepriklauso, turi tik naudos savęs nenuodindami, bet tų blaivininkams skiriamų atlaidų negauna.

Praplitusi girtuokliavimo banga ragyte ragina blaivininkus spiestis į draugijas, kovai su milžinišku žmonijos priešu. Mūsų moralistų: kunigų, mokytojų, laikraštininkų, ir abelnai apšviestūnų, yra moralė pareiga kovoti su girtuokliavimu. Prohibicijos smerkimu girtuoklybės nesumažinsi ir blaivybės nepraplatinsi. Čia reikalingas švietimo darbas ir apšviestųjų, būtent tų kurie jau suprato svaigalų pragaištingumą ir tapo blaivininkais, metusius svaigalus, organizuoti jų pačių apsaugojimui ir spartesniai kovai su girtuoklybės pragaištingumu.

Šalyn, tat, svaigalai! Stokite, broliai—seserys lietuviai, į blaivininkų eiles! Atnaujinkite parapijose blaivininkų draugijas. Būkite organizuotais blaivininkais. Lankykite mėnesinius blaivininkų draugijos susirinkimus. Įneškite naujos, gyvos veiklumo dvasios į blaivininkų organizacijas.

Tautos apšviestūnija! Veskite tautą į kovą su jos didžiausiu priešu — girtuokliavimu. Kurkite blaivininkų draugijas. Didykite blaivių skaitlių. Naikykite girtąjį biznį. Saugokite jaunimą nuo pradėjimo gerti. Sakyklos, laikraščiai, estrados te dažniau, te smarkiau ir drąsiau prabyla prieš girtuokliavimą!

Blaivieji! Spieskimės į ištvermingą blaivinimo darbą.

Kun. Jonas J. Jakaitis
Blaiv. Susiv. dvasios vadas

Stasius Būdavas

Broleli Mano ir Mergyt Ne Mano...

Kaip trys lašai, lašeliai trys,
Trys mėnesiai nusivertė prapuolė —
Su žiedais, su liepom, su miškais
Prieš rudenišką kryžių vasara ant kelių puolė...

Nebėra vasaros, berneli mano,
Žiedų nėra, mergyt ne mano!
Ar nebaisu, kad taip greitai tas ruduo,
Berneli mano ir mergyt ne mano?

Gailiuos aš vasaros pagedusiai —
Kad ir perdaug ji neilga:
Pasižvalgiau mieste du syk ir nugirdau —
Vainoja žąsys rudenį ga-ga, ga-ga...

("Ateities Spinduliai")

LIETUVOJ IR PAS MUS

Šiomis dienomis pasiekė mus Lietuvos katalikų spauda, aprašydama Katalikų Veikimo Centro metinę konferenciją, įvykusią spalių 9—10 d. Kaune.

Konferencijoj su svečiais dalyvavo 638 asmenys, kurių tarpe 164 dvasiškiai, 160 studentų, visi Lietuvos vyskupai ir apaštalinis Sosto Nuncijus arkiv. Bartoloni.

Referatus skaitė vyskupai, pralotai, profesoriai įvairiais katalikus liečiančiais klausimais. Diskusijose dalyvauja Universiteto profesoriai, mokytojai, vyskupai ir paprasti darbininkai kaip ir pridera katalikų darbuotei (žinoma po globa tautininkų šargų-policijos). Kai palygini Lietuvos Katalikų Veikimo Centro suvažiavimą ir mūsų katalikų Federacijos seimus pamatai kaip mizeriai mes esame prieš mūsų tėvynės katalikus, gal tik tiek mes laimingesni nors po svetima pastoge gyvename, kad pas mus nesipainioja neprašyti globėjai policija, nes J. A. V. valdžia gerai žino, jog katalikas tai lojalus piletis.

Mes labai džiaugiamės Lietuvos katalikų pažanga, kad tenai kas dieną galima pastebėti vis didesnį katalikų sąmonės pakilimą, o tas žinoma Lietuvos globėjams burliokų žentams labai nepatinka pertai visokis katalikų veikimas varžomas neblogiau caro laikų. Bet nežiūrint tų visų katalikams daromų kliūčių, katalikų sąmonė bręsta ir reik tikėti, kad jie pergalės visas jiems daromas kliūtis ir su laiku laisvai niekeno nevaržomi galės darbuotis bažnyčios ir tautos labui.

Kalbant apie Lietuvos katalikų darbuotę reik prisipažinti kad pas mus toli gražu tokios darbuotės nesimato. Nors tiesa mums ir darbuotojų stoka, o ir tie kuriuos turime labai plačiai išsimėtę gyvena, pertai ir visokis veikimas yra labai apsunkintas, nes tik tuomet veikimas yra galimas, kuomet veikėjai bent retkarčiais gali susirinkti pasitarti. Pas mus kaip tik tas labai sunkiai įvykdoma, nes vienos nuo kitos kolonijų tolumas apsunkina susisiekimą ir veikimą daro neįmanomu. Bet prie gerų norų visgi šiek-tiek galima veikti.

Kad galima šį-bei tą veikti tai geriausia liūdyja šių metų Vytauto Didžiojo 500 metų mirties minėjimas. Kaip ir labai užsnudusios kolonijos surengė labai gražius apvaikščiojimus-šventes ir labai vykusiai likos paminėta Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuvės. Mat prie gero noro ir jėgų atsiranda. Visų pirma reikalinga gero noro.

Nors mes gyvename aukščiausiai kultūroje pakilusioj šaly, ir naudojamės ne aprybota politine laisve, bet mums dar daug trūksta tikrojo katalikiškojo susipratimo, dar mums daug reikalinga katalikiškai įsisąmoninti. Dar daugelis nepajėgiame atskirti veikiančio katalike nuo liurbiaus apsileidėlio, praktikuojančio katalike nuo krikštyto kataliko, bet senai nustojusio ar suvis atsižadėjusio katalikystės, o tas ir yra didžiausia kliūtis mūsų katalikiškai akcijai.

Arčiau prisižiūrėjūs Lietuvos katalikų darbuotei, darosi liūdna kad pas mus nėra galimybės tokiai darbuotei išsivystyti, nes pas mus ir darbuotojų stoka ir pačios gyvenimo aplinkybės taip mus išskirstė, kad mūsų veikimas labai sunku ką nors tikrai pozytivaus nuveikti, bet nusiminti nėra kō. Dirbkime ir Dievas padės.

Fed. Sek.

PASLAPTYS TIRINĖJIMAI VILNIAUS BAZILIKOJ

Vilnius. Mes žinome, koks likimas ištiko mūsų Komiteto sumanymą pastatyti Vilniaus Katedroje Bazilikoje sarkofagą Vytautui Didžiajam. Žinome taipogi, kad Vilniaus Kapitula užginčijo p. Donato Malinausko pareiškimą, jog Katedros Bazilikos požemiuose yra mūsų Didvyrio palaikai: pasak Kapitulos, nieko panašaus būti ir negali, nes požemiai dar XVIII amžiaus pabaigoje Gucevičiaus buvo užversti griuvėsiais.

Tačiau Vilniaus Kapitula nenurimo ir ėmėsi Bazilikos požemius tyrinėti. Oficialūs žmonės kalba, kad tiriami pamatai ir norima įsitikinti, kiek reikalingas yra jų sutvirtinimas. Tuo tarpu mieste plinta gandų, kad komisija ieškanti Vytauto Didžiojo palaikų, kad Bazilikos požemiai jokiais griuvėsiais neužversti, kad rasta jau kelios nuošaliai rūsys, kuriose užtikta labai brangios senovės liekanos ir net Vytauto Didžiojo palaikai. Podraug kartojama, kad menkesnės vertės senovės liekanos paliekamos Vilniaus muziejuje, brangesnės — išvežamos kitur; kartu reiškiama baimės, kad Vytauto D. palaikus gali ištikti liūdnas likimas: jie gali visai žūti.

Kiek tie gandai tikri — sunku patikrinti, nes tyrinėjimo darbai vedami didžiausioje paslaptyje ir nepageidaujamų asmenų neįsileidžiama į požemį; net tyrinėtojų pavardės visuomenei nežinomos. Tiems gandams plisti gal duoda pagrindo ir tai, kad Bazilikos sienose jokių plyšių nesimato ir nesimato reikalo tyrinėti pamatus, juo labiau po...mius.

"V. B."

BENDROVIŲ SKAIČIUS KLAIPĖDOS KRAŠTE

Klaipėdos krašto statistikos Biuro paskelbtais duomenimis, Klaipėdos krašte veikia 35 akcinės b-vės, kurių akcinis kapitalas siekia 28,1 mil. litų. Iš šito skaičiaus popierio ir poligrafijos pramonėje veikia 4 b-vės su kapitalu 16,1 mil. lt. (celiulozės fabrikui tenka 15,0 mil. litų); kredite veikia 8 b-vės (akiiniai bankai) su 4,2 mil. litų; medžio pramonėje — 3 b-vės su 2,7 mil. lt.; maisto produktų gamyboje 2 b-vės sur 1,6 mil. lt. ir viešbučius laikė 1 b-vė su 1,1 mil. litų kapitalo.

Be akcinių b-vių, Klaipėdos krašte veikia 40 bendrovių su aprėžta atsakomybe, kurių kapitalas siekia 5,1 mil. lt. Iš jų medžio apdirbimo pramonėje veikia 2 b-vės su kapitalu 3 mil. lt., prekyboje — 23 b-vės su 1,4 mil. litų, maisto gamyboje — 4 b-vės su 0,4 mil. lt. ir chemijos pramonėje 6 b-vės su 0,2 mil. lt.

Pagaliau, Klaipėdos krašte veikia 72 kooperatinės bendrovės, kurių tarpe 55 kredito kooperatyvai. Tuo būdu Klaipėdos krašte iš viso veikia 147 įvairios bendrovės.

"M. R."

"DARBININKO" AGENTAI

Kas iš gerbiamųjų lietuvių norėtų užsirašyti laikraštį "Darbininką," malonėsite kreiptis prie manęs, o aš visuomet noriai patarnausiu. Už savo darbą jokio atlyginimo nereikalauju. Laikraštis "Darbininkas" išeina du kartu savaitėje. Kam būtų perbrangu du kartus gali užsirašyti vieną kartą savaitėje, t. y. penktadienio numerį.

Visais spaudos reikalais kreipkitės pas

V. J. BLAVACKAS
7 Mott Street, Worcester, Mass.

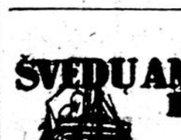

DIDELIAIS NAUJAIS IR MODERNIŠKAIS MOTORLAIVIAIS
Lietuvos Pašto ir Keleivių Patarnavimas
Priimk Kalėdas Lietuvoj
DVI KALĖDINĖS EKSKURSIJOS

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORK
S. S. DROTTNINGHOLM
LAPKRIČIO 29
M. L. GRIPSHOLM
GRUODŽIO 6

Užsisakykit Vietas Dabar
Laivų Išplaukimai iš New York
S. S. DROTTNINGHOLM
M. L. GRIPSHOLM
S. S. DROTTNINGHOLM
M. L. GRIPSHOLM...

Informacijos ir illustruoti rinkiniai (Lietuvių kalboje) nemokamai kreipkitės pas vietinį agentą arba

SVENSKA AMERIKA LINIEN
(Inc.)
Pier [illegible], Hudson River
[illegible] STREET, NEW YORK, N. Y.

Praleiskite Kalėdas Senoj Tėvynėj

Prisidėkite prie musų bile vienos asmeniniai prižiurimos Kalėdinės Ekskursijos į

LIETUVĄ

Keliaukite greičiausiai plaukiojančiais garlaiviais, kurie išplaukia iš New Yorko

BREMEN
GRUODŽIO 3 D.
EUROPA
GRUODŽIO 10 D.

MAŽIAU NEGU 8 DIENOS Į LIETUVĄ

Arba keliaukite populiariu keleiviniu garlaiviu
[illegible]....GRUODŽIO 11 D.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
NORTH GERMAN
LLOYD
65 STATE ST., BOSTON

A. L. R. K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SEIMAS

Šiuomi pranešame, kad Pilnųjų Blaivininkų Metinis Seimas bus Lapkričio-November 27 d., šv. Petro parapijos svetainėje, Fifth St., So. Boston, Mass. Seimas prasidės iškilmingomis šv. mišiomis 9 val. Po pamaldų, svetainėje bus laikomos sesijos.

Gerb. Blaivininkų kuopų prašome šiuo reikalu susidomėti, išrinkti atstovus į metinį seimą.

Centro Valdyba

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

...ip laikraščiuose žinių iš Aušros Vartų Parapijos padangės neto, tai rodos kad čia mažai ...teveikiama, o tuom tarpu čia ...jimas eina didžiausias. Pa...kime tik į trumpą pareiti ir ...at sekamąją ateitį.

...ąjusią vasarą buvo surengti ...gražūs parapijos piknikai su ...mis parapijos naudai pasek...is.

...gsėjo mėnesyje J. E. Vysku...suteikė Sutvirtinimo Sakra...tą 387 žmonėms. Iškilmės bu...įspūdingos. Pamokslą sakė ...P. Juraitis.

...palių mėnesio 16 dienoje įvyko ...nė parapijos vakarienė. Val...skanūs, puikiai išrėdyta, pro...nas buvo įvairus, svečių daug. ...yvavo netoli 700 žmonių.

...palių 26, 27 ir 28 dienose įvyko ...iasdešimts Valandų Garbini... Šv. Sakramento Atlaidai. Pa...slus gražius ir įspūdingus sa...garsus pamokslininkas Tėvas ...ustinas Dirvelė, pranciškonas. ...rt to dalyvavo 14 svečių kuni...

Gera proga buvo žmonėms ...iti prie šv. Sakramentų, ir tie...priėjo tiek kiek dar niekados ...e parapijoje nebuvo.

...apkričio 9 dieną įvyko garsių ...ių, operos dainininkų koncer... p. R. Juškos ir p-lės Onos Kat...iškaitės. Buvo ko pasiklausyti. ...abar štai dar lapkričio 16 die...yra laukiamas visų žinomų dai...kų, komikų koncertas, tai ...adzi-Drimdzi, pp. Alšauskas ir ...agaitis. Tą sekmadienio va... jie čia, Aušros Vartų Bažny... salėje, dainuos, bliaus, krės ...kus, šoks, verks ir viską darys ...tik komikams ant liežuvio už... Pelnas pusiau su parapija. Vi...kviečiame atsilankyti.

...apkričio 23 dieną Lietuvių ...bininkų Sąjungos kuopos na... rengiasi visus palinksminti ...a lietuviška sykiu komedija ir ...gedija iš Lietuvos baudžiavos ...ų.

...et užvis svarbiausias, netikė... ir nepaprastas įvykis tai ope..., muzikalė komedija "Įstabi ...rgina," kurią rengias suvaidin... Aušros Vartų parapijos jauni... dviem atvejais, pirmadienio ...antradienio vakarais, lapkričio ...ir 25 dienose. Toje komedijoje ...lyvauja 76 asmenys. Dar nie... nematyti estrados šokiai, mu..., dainos ir puikiausi kostiu... Visko Worcesteryje buvo, bet ...r tokios muzikalės komedijos ...niekad nebuvo. Niekas nematė ...manė kad mūsų lietuvių jau...as stengtų ir mokėtų ką nors ...nčiaus surengti. O tai štai da... tas įvykis minėtose dienose ...ros Vartų Bažnyčios salėje. ...as visas eis parapijai.

...alutinai gruodžio 2 dieną pa...sime gražius gyvuosius pa...lus iš gyvenimo šv. Teresės. ...i tiek šiuo kartu iš to trum...iko ir vis taip pat pas mus ...diena iš dienos kas nors nau...ors tuomi visai nesigarsina... Kad tik darbai pagerėtų, ...bučių daugiau būtų, pamaty... gražių dalykų ir mūsų para...ėtų šuoliais pirmyn. Štai ką ...ia mūsų žmonių ir klebono ...tumas.

V. A. K.

NEW BRITAIN, CONN.

Atlaidai ir nelaimės

...ž 19 d., šv. Andriejaus ...bažnyčioje įvyko 40 va... atlaidai. Oras buvo dailus, ...monių buvo daug. Bažny...vė dailiai papuošta gėlėmis ...ros šviesa. Svečiai kunigai ...ėsanti: kun. J. Liutkus ir ...ėjo iš La Salleto, kun. J. ... ir A. Šmulkštys iš Hart...ord, kun. J. Valantiejus ir ...ankas iš Waterbury, kun. J. Jankauskas iš Ansonia, kun. O. Karkauskas iš New Haven, kun. A. Pankus iš Bridgeporto. Dievo žodį skelbė savo turiningais pamokslais kun. Liutkus, kun. A. Šmulkštys, kun. A. Pankus ir kun. J. Kazlauskas. Gerbiamiems pamokslininkams nuoširdžiai ačiū už naudingas pamokas, kurios ilgai pasiliks mūsų širdyse. Žmonės gausiai ėjo prie Dievo stalo. Lai Dievas užmoka už šių pamaldų surengimą mūsų gerb. kleb. kun. E. Grikiui ir kun. E. Gradeckui.

Nelaimės

Spalių 17 d. š. m., naktį pirmą valandą Andriui Katauskui einant į namus iš kaimynų skersai Estmen gatvė, automobilis taip trenkė į jį, kad perskėlė galvą. Vargšas pasikankinęs skausmuose ir išbuvęs be kalbos tris dienas mirė 20 spalių, 8 val. vakare ligoninėje. Kas nemaloniausia, kad a. a. A. Katauską suvažinėjo lietuvis J. Bružas iš New Britain, kuris manė dar pabėgt, taip liūdytojai sako, bet nepasisekė. Kitas automobilis pasivijęs privertė J. Bružą pasiimt savo auką. Paėmęs į automobilį nesiskubinęs vargšui suteikti pagelbą, kad nuvežti į ligoninę, bet vežęs pirma į policijos stotį, kur papasakojęs apie nelaimę, žinoma teisindamasis ir neprisipažindamas, kad jis nelaimingąjį pažįstąs. Policija jį paleido. O A. Katauską nuvežė į ligoninę, taip, kad Katauskas būdamas be kalbos negalėjo pasakyti kaip atsitiko. Policija nežinojo kas jis toks. Vien tik iš laikraščių pasisekė Katauskų šeimynai sužinoti tik 19 d. spalių po pietų kur jų tėvelis randasi. Namiškiai sužinoję skubiai nuvyko į ligoninę visa šeimyna kartu su kleb. kun. E. Grikiu, bet atvykę rado savo tėvelį visą pamėlynavusį, galva sutinusį, liežuvis į tris vietas susiūtas ir tik sunkus iš krūtinės alsavimas plaukė. Taip velionis ir mirė be išpažinties, be šv. sakramentų. A. a. A. Katauskas buvo 61 m. amžiaus, pačjo iš Lietuvos Rudaminos parapijos, suvalkietis. Išgyveno New Britaine apie 35 metus. Buvo doras ir geras parapijonas šv. Andriejaus parapijos, prigulėjo prie vietinių keturių lietuviškų pašalpinių draugijų. Paliko nuliūdime moterį Jevą Katauskienę, dukteris Eleną ir Oną Dambrauskienę, sūnus Povilą ir Joną, anūkus septynis ir brolį S. Katauską gyvenantį Detroite. Tapo palaidotas 24 d. spalių su iškilmingomis šv. mišiomis, šv. Marijos kapuose, kur buvo nulydėtas didelio būrio giminių, draugų ir savo prietelių. Dar tebegulint a. a. A. Katauskui karste, tik štai praaušta rytas 23 d. spalių ir pasklysta pasibaisėtinos žinios, kad automobilio nelaimėje vėl dvi lietuvių aukos, tai yra a. a. Julė Rageliutė ir Elena Adomaičiutė grįždamos iš šokių trečią valandą naktį, vežėjui leidžiant automobilį 70 mylių į val., trenkė į medį važiuojant per Salisbury, Mass. Automobilis subirėjo į šmotelius ir užsidegė. Vietoj žuvo A. Adomaičiūtė, 22 metų amžiaus ir J. Rageliūtė, 30 metų amžiaus. Už poros valandų vėliau mirė Sharon ligoninėj dar du jaunu vaikinu svetimtaučiu, kurie su jomis važiavo. Vežėjas, irgi svetimtautis, liko gyvas ir lengvai sužeistas. Girdėjau, likęs be sąmonės. Minėtos lietuvaitės gyvenę tulą laiką ir dirbę Canaan, Mass. Jų tėveliai ir kiti gentys gyvena New Britaine. Tad jų lavonai tapo parvežti pas tėvelius ir palaidota su šv. mišiomis iš šv. Andriejaus bažnyčios, šv. Marijos aitių kapinėse 25 d. spalių.

Liūdna buvo žiūrėti, ir nenoromis ašaros veržėsi per skruostus, žiūrint kaip jų kūnai buvo sužaloti, galvos suskaldytos, kojos nukirstos. A. Adomaičiūtės pusė veido nudegė, ranka buvo išnarvta. Neduok Dieve sulaukt tokių nelaimių, ypatingai lietuvių tarpe. Lai būna pavyzdys ir pamoka visiems jaunuoliams ši nelaimė.

Ašarėlė

PHILADELPHIA, PA.

Kaip tautininkai pagerbė Vytautą

Krikščioniškas Sąryšys, susidedąs iš atstovų visųPhiladelphijos katalikiškų draugijų, vasaros metu, savo reguliariame susirinkime nutarė apvaikščioti iškilmingai Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukaktuves, Labor Day, pirmą panedėlį rugsėjo mėn. Į šį apvaikščiojimą kvietė visus Philadelphijos lietuvius. Užkviesti buvo ir tautininkai, bet vietoje prie katalikų prisidėti, jie maldavo katalikus, kad atidėtų savo apvaikščiojimą vėlesniam laikui, nes jie būk toje dienoje buvo surengę kokį ten balių, prižadėdami nekuriems kat. veikėjams, kad jie veltui jiems leis naudotis jųjų svetaine Vytauto apvaikščiojimui.

Sekančiam susirinkime, nors buvo ir priešingų apvaikščiojimo atidėjimui, vienok nekurie veikėjai patikėjo tautininkams ir buvo nubalsuota apvaikščiojimą atidėti į Padėkonės Dieną, 27 d. lapkričio. Sutrukdę katalikų veikimą, tautininkai nesnaudė, bet tuojaus pradėjo rengti savotišką apvaikščiojimą tautiškoje svetainėje ant Tilton St. & Allegheny Ave. Nors jųjų vakaras buvo surengtas Vytautą pagerbti, bet vietoje garbės jam teko didžiausi papeikimai ir panieka, kaip paaiškėjo iš gerbiamų to vakaro kalbėtojų, kurie aukščiau statė pagonystę lietuvių, už katalikybę, pastarąją pavadindami jungu lietuvybei, ir kaltindami Vytautą už to jungo uždėjimą. Taipgi vienas iš jų užsipuolė ir ant Šventojo Tėvo.

Šis jų apvaikščiojimas tilpo nekuriuose katalikiškuose laikraščiuose ir lietuviškas valio rengėjams palinkėta. Taipgi, tautininkų laikraščiai stambiomis raidėmis ir ilguose straipsniuose išpeikė nekuriuos kunigus užtai, kad nepavelino dalinti jųjų plakatus savo bažnyčiose. Ant galo, savo prižadėjimą taipgi neišpildė: katalikai turės mokėti $50 už svetainę Vytauto apvaikščiojimui. Apsisaugokit katalikai nuo savo neprietelių. Taipgi ir laikraštijai reikėtų būti atsargesniai.

Korespondentas

Mūsų kasdieninės pareigos, kaip ir maldos, yra religijinio gyvenimo dalimi.—Bacher.

Dalis šokikių vaidinimo kostiumuose operetėje "Įstabi Mergina" Lapkričio 24 ir 25 dienose Aušros Vartų Bažnyčios salėje, Worcester, Mass.

CLEVELAND, OHIO

Linksma žinutė iš Mūsų Motinos Neperstojančios Pagelbos parapijos

Jau daug kartų teko rašyti apie veikimą ir pasekmingą gyvavimą šios naujos parapijos. Todėl nebėra reikalo apie jos pirmus pasisekimus rašyti. Parašysiu tik ką dabar veikiame. Lietuvių Romos Katalikių Moterų Labdarybės draugija, š. m. lapkričio 29 dieną, paminėjimui Mūsų Motinos Neperstojančios Pagelbos parapijos vienų metų gyvavimo sukaktuves rengia linksmą vakarienę. Vakarienės metu bus prakalbų, dainų ir kitokių gražių palinksminimų Taipgi bus ir šokiai. Grieš Luižos orkestra. Rengimo komisija yra iš veikliausių ir darbščiausių d-jos narių. Ją sudaro šios narės: Katrė Sližienė, Ona Žiburienė, Pranė Šerkšnienė, Morta Babarskienė. Programo vedėja bus gerbiamoji Stasė Greičienė, kuri pasižadėjo visus savo gabumus paukot šiam gražiam sukaktuvių paminėjimui. Ji žadėjo ir padainuot. Todėl gerbiamieji clevelandiečiai pasistenkite iš anksto gauti bilietus, nes vėliau galite labai apgailestauti. Tikrai yra kuo džiaugtis, nes tas viskas įvyks savoje vietoje, t. y. naujosios parapijos salėj. Tas parengimas bus paskutinis prieš adventus. Atėję pasilinksminsite ir parapiją paremsite, nes visas pelnas bus parapijos naudai.

Lietuvių R. K. Moterų Labdarybės D-ja yra susitvėrus tuo pačiu laiku kaip ir parapija ir todėl jos tikslas darbuotis parapijai. Tad nors ir mažas būrelis narių, bet jau daug pasidarbavo ir iš tų visų pasidarbavimų šiandiena naujosios parapijos bažnyčia daug reikalingiausių dalykų turi įsigijus. Todėl prašome gerbiamųjų clevelandiečių visuomet remti tos draugijos parengimus savo gausiu atsilankymu.

Jūrių banga

WORCESTER, MASS.

Metinis Minstrel

Šv. Kazimiero bažnytinis choras po vadovyste varg. J. Žemaičio rengia didelį gražų vakarą, tai yra Minstrel Show. Visas pelnas parapijai. Šis vakaras bus vienas iš gražiausių, nes visi dainininkai-kės yra parinktiniai. Prie to, bus solo ir įvairiausių pamarginimų. Vėlaus bus šokiai, kurie tęsis iki vėlumai nakties. Tas gražus vakaras bus 20 dieną lapkričio didžiulėje Mechanic salėje, Main gt. Prie to, tame vakare bus užrašinėjami katalikiški laikraščiai. Taigi bus gera proga pasidžiaugti gražiu vakaru, o antra, įsigyti pigiai katalikišką laikraštį. Katalikišką spaudą platinti yra išrinktas tam tikras komitetas po vadovyste katalikiškų draugijų Federacijos 13-to skyriaus. Tikietai prieinama kaina ir kiekvienas galį įgyti lengvai. Tikietai galima gauti klebonijoje, pas choristus ir pas taip pardavėjus.

Reporteris

WORCESTER, MASS.

Sekmadienio vakare, Aušros Vartų parapijos svetainėje įvyko p. Rapolo V. Juškos ir p-lės Onos Katkauskaitės koncertas. Tai buvo jų pirmutinis koncertas šioje apylinkėje. Jie dar šią savaitę koncertuoja Norwoode, Montello, Lawrence, Brightone, Haverhille ir Bostone.

Dainavimas šių mūsų geriausių dainininkų buvo žavėtinas, ypač duetai. Abu turi tvirtus bet švelnius balsus. Ponas Juška sudainavo keletą dainelių iš garsiųjų operų ir taipgi mūsų liaudies dainų kurios publikai labai patiko. Panelė Katkauskaitė kaip paprastai užimponavo publiką jos dainomis.

Verta jų pasiklausyti ir reikalinga mūsų čia gimusius jaunuolius paremti, nes kitaip mes neturime teisės rūgoti jei jie nesulaukdami tinkamos paramos iš mūsų pusės nustoja mūsų tarpe dirbę.

Klausytojas

MONTELLO, MASS.

Niekas nestovi ant vietos taip kaip ir visur. Vieni progresuoja, kiti mitinguoja. Gabesni žmonės turi pilnas rankas darbo. Vieniems biznis sekas gerai, kitiems blogai. Čia gyvena du broliai — Bartkevičiai ir abudu gabūs biznieriai. Antanas Bartkevičius pasistatė naują namą ir ten laiko krautuvę o Petras Bartkevičius savininkas namo irgi nepasiliko nuo rogreso. Tuojau ištaisė visą namą pagal naujo dabartinio laiko ir privežė visokio tavoro, kaip tai: čeverykų, švederių, kepurių, marškinių ir taip toliau. Povilas Virmauskas dabar vakarais dirba drabužių krautuvė pas

PETRĄ BARTKEVIČIŲ

po numeriu 678 North Main St.

VYTAUTO DIDŽIOJO APVAIKŠČIOJIMAS PHILADELPHIJOJE

Nepaisant trukdymo ir ardymo iš tautininkų pusės, visi katalikai Philadelphijos su apylinkės kolonijomis rengia **milžinišką apvaikščiojimą** pagerbimui Vytauto Didžiojo, Lietuvos Kunigaikščio lapkričio 27 dieną šių metų (Padėkonės Dienoj). Apvaikščiojimas susidės iš pamaldų ir bankieto. Iškilmingos pamaldos prasidės 11-tą valandą ryte, Katedroje ant 18-tos ir Race gatvių. Čia bus atlaikytos Šv. Mišios dalyvaujant Jo Eminencijai Kardinolui ir daugybei kunigų. Pamokslą pasakys gerbiamas kun. S. Stonis. Prieš pamaldas ir per palaiminimą giedos sujungti korai visų parapijų ir visi bažnyčioje susirinkę lietuviškai "Pulkim ant kelių" ir "Garbinkime ŠŠ. Sakramentą." Iš priežasties trumpumo laiko, ir, kad moterims ir merginoms nepavelina Katedroje kore giedoti, tai per šv. Mišias giedos didysis Katedros koras susidedąs iš 23 vyrų balsų.

Bankietas prasidės 1:00 val. po pietų, Lietuviškoje Svetainėje, 928 E. Moyamensing Ave. Bankiete dalyvaus Lietuvos, Čeko-Slovakijos ir kitų kraštų konsulai ir taipgi įžymesni miesto asmenys. Laike bankieto dainuos trijų parapijų sujungtas koras.

Į Katedrą ir nuo Katedros į bankietą yra pasamdyti bus'ai nuvežti žmones ir kainuos tiktai 20 centų, beveik tiek pat kaip ir gatvekariu. Tokiu būdu, nepaisant koks nebūtų oras tą dieną, jokio nemalonumo iš tos pusės nė vienam nebus.

Gauskite trimitai,
skambėkit varpai,
Ei rinkitės minios,
giedokit himnus,
Vėliavą kelkit
trispalvę aukštai,
Pagerbkite didįjį
Vytautą mūsų.

Šilelis

Vytauto Dienos Spaudos Komisija

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Andriejaus parapija

Andriejiečiai, North Sidės lietuviai, rengiasi prie "Turkių" bazaro. Trys didžiausios draugijos jau išsirinko darbininkus ir ruošiasi visi prie bazaro, kuris prasidės pėtnyčioje, 21 d. šio mėnesio ir išskyrus nedėldienį, tęsis iki Padėkonės dienos vakaro, būtent lapkričio 21—22—24—25—26 d. d.

Iš daiktų, kurie yra pagaminti ir prirengti dėl šio bazaro spėjant, negali būti abejonės, kad šis bazaras bus vienas iš pasekmingiausių. **Pelnas skiriamas dėl naujos bažnyčios.** Laike bazarų grieš kiekvieną vakarą orkestra. Taipgi bus ir šokiai, kurie prasidės 9 val. kiekvieną vakarą.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti ir tikimės kad būsite pilnai patenkinti.

Bazaro Rengėjai

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 3 d. Moterų Sąjunga savo susirinkime nutarė turėti adventuose bunco party. Pirmiausia bus sudaryta bunco vaikams pirmame adventų sekmadieny, o trečiame sekmadieny bus suaugusiems. Gražu, kad hartfordiečiai labai darbštūs ir sumaningi. Po Kalėdų bus vaidinimas.

HARTFORD, CONN.

Rašoma spaudoje apie viską. Aš irgi noriu pasakyti apie įvykį gana liūdną, kad sužinotų visi giminės ir plati pažintis draugų-prietelių, nes nebuvo galima apie tą visiems atskirai pasakyti.

Lapkričio 2 d. 11 val. vakare, tapo nužudyta per vieną neprietelį a. a. Ona Rudytė-Gordinienė 31 m. New Yorke. Velionės kūnas buvo parvežtas į Hartford, Conn. pas motiną Agnieška Rudienę kur su bažnytinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Ambotas ir palydėjo į kat. kapines lapkr. 6 d.

Velionė buvo našlė 3 metus. Buvo vedusi su Vincu Gordenu, išgyveno 7 metus. Jaunuose metuose, karštligė pakirto jo gyvastį ir štai keletui metų pražjus ir moteris taip pat jauname amžyje turėjo žūti, ir dabar yra kapinėse šale savo vyro.

Žmonės miršta visokiame amžiuje, bet čionai tas dar buvo peranksti. Na, ką daryti, su viskuo reikia sutikti, kad jau taip įvyko, tegul gi ir būva valia To, kuris viskuo rūpinasi.

Paliko nuliūdime: motiną našlę, seserį Petronelę su vyru ir brolį Vincą su motere.

Tegul būna lengva jai toji žemė, o mes prisimindami ją nepamirškime maldose už jos sielą.

Artimas draugas

LDS. Kuopų Susirinkimai

DETROIT, MICH.

LDS. 72 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkr. 16 d., tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą.

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 16 d., tuoj po dvyliktai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti.

Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, lapkričio 16 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles.

Valdyba

PROVIDENCE, R. I.

LDS. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, lapkr. 16, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautj ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

WESTVILLE, ILL.

LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, sekmadieny, po 15 d., šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje.

Valdyba

ATHOL, MASS.

LDS. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkr. 16 d., tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

Kviečia Valdyba

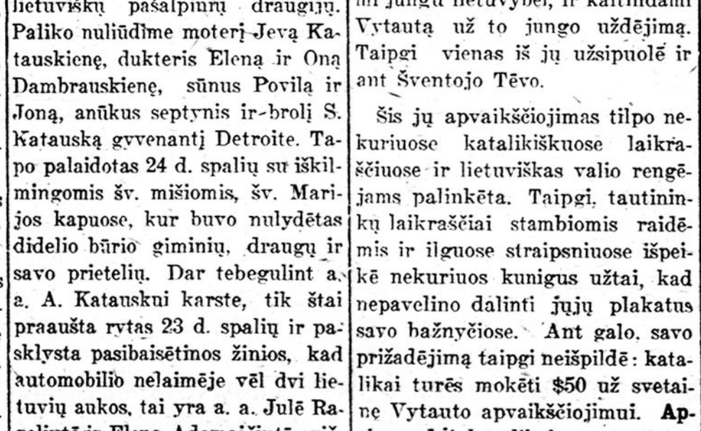

Dalis šokikių vaidinimo kostiumuose operetėje "Įstabi Mergina" Lapkričio 24 ir 25 dienose Aušros Vartų Bažnyčios salėje, Worcester, Mass.

SPAUSTUVĖ IR KALENDORIŲ DIRBTUVĖ
ATLIEKU VISOKIUS SPAUDOS DARBUS
Nuo mažiausių tikietėlių iki didžiausių langinių kortų.
Mano kainos sutinkamos

Išdirbu Sieninius KALENDORIUS
Lietuviškus, Amerikoniškus ir Importuotus.
Liet. 4 už $1; 12 už $2.50
Pramonėms ir Agentams Specialės Kainos.
S. L. ZAPĖNAS
292 LAWRENCE ST. Tel. 23231 LAWRENCE, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

BAISI NELAIMĖ LIETUVIŲ ŠEIMYNOJE

Motina užmušta, jos dukrelė mirtinai sužeista

Lapkričio 10 d. apie 8 val. vakare, Vincas Zaleckas (Andriaus Zalecko sūnėnas) gyvenąs 613 E. 5th St., South Bostone grįžo iš Haverhill automobiliu į South Bostoną. Su juo kartu važiavo jo moteris ir jų 2½ metų dukrelė. Tame pačiame kare važiavo jo moters sesuo Saliomėja Daukantienė gyvenanti 402 E. 7-th St. su savo 5½ metų dukrele. Jiems bevažiuojant ties Andover, Mass. juos ištiko baisi nelaimė. Prieš juos pasirodė strytkaris (tramvajus) kurio šviesa buvo taip smarki ir puolė tiesiog į Zalecko akis ir jį momentaliai apakino. Jis neteko kontrolės ir jo automobilis susidūrė į smarkiai atlekiantį tramvajų. Susimušimas buvo toks smarkus, kad jo automobilius subirėjo į šipulius. Jo švogerka Daukantienė tapo ant vietos užmušta, jos dukrelė mirtinai sužeista, kuri dabar randasi Lawrence General Hospital ant "danger list." Jo paties moters galva ir krūtinė sunkiai sužeista, bet gyvybei pavojaus dar nėra. Jų mažoji dukrelė taipgi sužeista, bet esą vilties, kad pasveiks. Jis pats irgi tapo sužeistas, bet kiek lengviaus. Ir tik rodos stebūklingu būdu jie išlikę gyvi, nes jų atuomobilius tapo visai sunaikintas.

Velionė Saliomėja Daukantienė guli pašarvota pas savo švogerį Zalecką po num. 613 E. Fifth St. Jos laidotuvės įvyks penktadienį, lapkričio 14 d. š. m. 9 val. ryte iš Šv. Petro lietuvių bažnyčios Kalvarijos kapuose.

Bažnyčioje bus atlaikytos iškilmingos šv. mišios už jos vėlę.

Gerai dar, kad velionė uoliai lankėsi į moterų misijas, kurios buvo mūsų bažnyčioje.

Jį palieka nuliūdusį vyrą ir mirties patale 5½ metų dukrelę. Velionė priklausė prie keliu draugijų ir buvo "Darbininko" skaitytoja.

Apgailestaujęs

GAUNĄS "DARBININKĄ"

Studentas Juozapas F. Miškinis gauna "Darbininką," Alabamos Universitete, Alabamoje. Labai didžiuojasi "Darbininku." Sako tai jam vienintėlė proga lavintis tėvų kalbos ir pažinti lietuvių gyvenimą ir veikimus. Jis yra dėkingas prenumeruotojui.

Draugas

IŠ VIRGINIJOS

Ir man rūpi "Darbininkas" ir noras ima pasidalinti su jo skaitytojais žinelėmis ir iš mūsų tylaus kampelio.

Ksaverijoj Brolių mokytojų čia gražioje Saldžiausios Širdies Kolegijoje, Fortress Monroe, Virginia, randamės pora moksleivių lietuvių.. Pranas Paulauskas yra iš šv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass., Vincentas Kulpmas iš šv. Petro parapijos So. Boston. Čia yra labai graži mokalo įstaiga. Mus visus čia rengia į brolius mokytojus.

Mūsų mokyklų žemės siekia jūrą. Ir čia kas metą mokiniai maudosi nuo balandžio iki lapkričio mėnesio. Oras čia yra abelnai gražus. Tik pereitą savaitę buvo daug lietaus ir vėtrų ir audringos vilnys plovė net mūsų namus.

Iš Bostono, New Yorko, Philadelphijos ir Baltimorės į šią mūs mielą vietą yra geras "tripas" automobiliais. Ponas Žardeskas, kurs ką tik apsivedė, pereitą rugsėjį mus čia atvežė savo automobiliu. Ir buvo labai gera kelionė. Kviečiame pažįstamus turistus atlankyti ir mūsų ramų kampelį. Lauksim "Darbininko" ir jo skaitytojų turistų.

V. K.

MŪSŲ CHORAS

Šv. Petro parapijos choras, po veterano muziko M. Karbausko vadovybe, visuomet uoliai remia parapijos darbuotę.

Lapkričio 12 d., vakare, choras laikė susirinkimą. Apart kitko choras entuziastingai išrinko atstovus į parapijos išdirbinių parodą. Išrinko ponaičius J. Kasparą ir J. Antanėlį. Jiedu pasikvies reikiamos pagelbos iš choro narių.

Girdėjęs

EXTRA

Artistas R. Juška giedos šv. Petro bažnyčioje sekmadieny, lapkričio 16 d., 9:30 val. ryte laike mišių.

Artistė O. Katkauskaitė giedos 11 val. laike sumos.

T. S.

VERTA PAREMTI

Ponas R. Juška ir panelė artistė Katkauskaitė važinėja po Naująją Angliją su koncertais. Abu artistu yra geru dainininku pilnoj prasmėje. Abu yra lietuviu amerikonu. Jiedu, žinoma, yra gundomi dirbti svetimųjų labui. Kadangi jiedu dirba su mumis ir mūsų dirvoje, mums labai reikėtų, kas tik kuom galime juodu paraginti-paremti-palaikyti.

So. Bostone judviejų koncertas įvyks lapkričio 16 d., sekmadieny, 7-tą val. vakare, Municipal Building svetainėje. Juodu daug geriau dainuoja kaip didžiuma svetimųjų, kuriems, ypač mūsų jaunimas, neša nemažus turtus.

Jei mūsų jaunu artistu besisielodamu grįžtų namuosna su nuostoliais, būtų kalta mūsų neužuojauta, ypač, jaunosios kartos, kuri "kikina" kad jauniesiems nieks neduoda "chance." Dabar imkite!

Įžanga pigi. Po pusę dolerio yra gerų suolų.

Tiedu artistu nenori pasipinigauti. Jiedu turi savo nuolatinius apmokamus darbus. Jie tik norėtų, kad mes padengtume jų kelionių ir salių lėšas. Parodykime kooperacijos nors tiek.

Kvieslys

NAUJA KLIASA

Bigelow mokykloj atidaroma nauja kliasa pasimokinimui puošti namus. Mokyklos principalas p-lė Bresnahan ir mokytoja p-lė Granville ragina į tą kliasą užsiregistruoti.

SEKMADIENINĖ MOKYKLA

Vaikų atsilankymas į sekmadieninę mokyklą yra gražus pavyzdys, o tėvams garbė. Visi mūsų darbai ir sumanymai turi baigtis didesnės Dievo garbės platinimui. Vaikeliai daug kartų priveda suaugusius mylėt Dievą savo gražiais pavyzdžiais. Uolumas yra dorybė, kuri ragina tėvus ištikimai ir atsidėjusiai prižiūrėti vaikų pareigas ir visuomet priminti jiems darbu ir žodžiu tikslą užaugti gerais piliečiais ir būti stipri bažnyčios parama. Reikia kiekvienam vaikui ir mergaitei būtinai žinoti Bažnyčios paslaptis. Reikia suprasti, kad tik lankydami sekmadieninę mokyklą galime išsimokyti jas. Reikia klausyti Išganytojo žodžių; "Ką padės žmogui, nors jis nupelnytų visą pasaulį, o savo sielą prarastų, arba ką duos žmogus savo siełos atvadavimui." Rodos negalimas daiktas, kad protingas žmogus brangintų kokias nors žemės gėrybes labiau už išganymą. Tėveliai gerai apmąstykit vaiko sielą ir prižiūrėkit kad kiekvieną sekmadienį jie ateitų į mokyklą nuo dviejų po pietų iki trijų.

Proxy

SEKMADIENINĖS MOKYKLOS MOKYTOJŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadieny, lapkričio 16-tą įvyks pobažnytinėje salėje po sekmadieninės mokyklos, susirinkimas visų mokytojų katekizacijos klasės. Prašau visų atsilankyti, nes bus svarbių dalykų svarstoma. Susirinkimas įvyks 3 val. po pietų.

Proxy

SUSIRINKIMAS ALTAR BOYS

Sekmadieny, lapkričio 16-tą įvyks po sekmadieninės mokyklos, pobažnytinėje salėje, susirinkimas visų vaikų, kurie tarnauja laike mišių.

Proxy

IŠKILMINGAS ŠLIŪBAS

Lapkričio 8 d., šeštadienio rytą, 9 val., įėjo gražioje procesijoje bažnyčion jaunikiai. Vargonams grojant jaunikis p. Jonas F. Žardeckas su pamerge panele Anele Montvilaite ėjo altoriaus link, jaunoji panelė Marijona Montvilaitė su Walter Zasimavičiu paskui juodu ėjo.

Prie altoriaus jaunikis stojosi jaunosios dešinėn ir po kun. Virmauskio pamokslėlio tapo jie sušliūbuoti. Sekė šliūbinės giedotos šv. mišios. Jaunavedžiai meldėsi prie altoriaus už grotelių. Laike šv. mišių jis ėjo kelis syk prie altoriaus. Jiedu ir pabrolis su pamerge priėmė šv. Komuniją.

Vestuves atlydėjo daug pažįstamų kurie buvo bažnyčioje per visas šliūbo ilgas pamaldas.

Ponas Žardeckas yra populiarus So. Bostonietis "taxi-driver." Jis gyvena 282 W. Third St., So. Boston. Jo žmona gabi So. Bostonietė gyvendavo pas tėvelius 637 E. 6th St., So. Boston, Mass. Geros kloties naujame gyvenime.

Dalyv.

ART. JUŠKOS IR KATKAUSKAITĖS KONCERTAI

Šią savaitę art. Rapolas Juška ir Ona Katkauskaitė koncertuoja Naujoj Anglijoj. Paskutinis jų koncertas įvyks So. Bostone. Jiedu užsitarnauja mūsų plačiosios visuomenės paramos. Tik gaila, kad į koncertus ateina labai mažas skaičius žmonių. Rodos dėl tų kelių centų dirbantieji nenubiednės, o artistų parėmimas yra gražus ir kilnus darbas. Yra žmonių, kurie į pigios rūšies parengimus gausiai susirenka, o į koncertus nesilanko. Taip neturėtų būti. "Džiokus" pasakoti gali bile "artistas," bet dainuoti ne tik liaudies daineles, bet ir sunkesnius kurinius gali tik turintis prigimtą ir gerai išlavintą balsą. Dainininkas pakol pasiekia artisto laipsnį, tai jis turi kelis metus pasimokyti muzikos ir dainavimo. O mokytis reikia atsidėti ir nemažai pinigų išleisti. Taigi kaip matote artisto laipsnį pasiekti netaip lengva. So. Bostonas ir apielinkė savo artistus visuomet gražiai priimdavo ir į jų koncertus gausiai ateidavo. Reikėtų, kad ir į rengiamąjį koncertą, sekmadieny, lapkričio 16 d. š. m. 7:30 val. vakare Municipal svetainėje, gausiai sueitų pasiklausyti artistų turiningo programo.

Rapolas V. Juška, Philadelphijos Grand Operos baritonas ir Ona Katkauskaitė atvažiavo pas mus duoti ellę koncertų. Jų koncertai Worcesteryje, Norwoode, Brocktone, Lawrence, Brightone ir Haverhille jau įvyko. Paskutinis ir atsisveikinimo koncertas bus South Bostone.

Jų atsilankymas pas mus yra nepaprastas įvykis, labai retai mums tenka išgirsti tokių dainininkų kaip art. R. Juška ir O. Katkauskaitė. Tose vietose, kur jiedu koncertavo atsilankiusieji negali atsigerėti jų balsų gražumu. Tai yra dainininkai kurie visą savo gyvenimą yra pašventę muzikai ir ją gerai supranta, o dar prie to jie turi naturalius gabumus.

Jų programas susideda daugiausiai iš mūsų mylimų liaudies dainų. Tarpe jų yra ir veikalų iš pasauliui pagarsėjusių operų. Ypatingai puikiai išeina duetai p. Juškos ir p-lės Katkauskaitės.

Ateikite pasiklausyti ir pasigerėti savais artistais. Įžanga tik 50 centų. Keliolika rezervuotų bilietų bus po $1.00.

Rap.

CAMBRIDGE, MASS.

Baisi nelaimė

Lapkričio 8 Vitkauskų šeimoje ištiko didelė nelaimė. Tėvas su dviem suaugusiais sūnais nuiminėjo nuo langų ir durų skrynus. Tėvas buvo ant trečių lubų nuleido virvele tuos skrynus iki antrų lubų. Čia laukė jo sūnus Stasys 18 m. vyrukas. Jis nuleisdavo iki pirmų lubų. Beleidžiant duris, be virvės, pasisvėrė ant verandos tvorelės, kuri lūžo. Stasys puolė su durimis tvorelės ir beveik ant vietos užsimušė. Mat puolė ant galvos. Tuoj tapo ligoninėn nugabentas. Čia dar pagyveno iki sekmadienio po pietų 2:45 P. M. aprūpintas šv. Sakramentais mirė.

Palaidotas su bažnyčios apeigomis lapkričio 11, 9 val. ryte. Tėvai lieka dideliam nuliūdime.

Rep.

ĮSIGYKITE VYTAUTO MEDALIUS

Kol dar galima gauti, įsigykite nelaukę gražius Vytauto medalius. Jie yra nepaprastai gražiai padaryti. Prie tautinių spalvų juostelės yra prisegtas medalis, kurio vienoje pusėje yra Vytauto Didžiojo atvaizdas, o kitoje pusėje Lietuvos Vytis (žirgvaikis) prie kurį matosi Gedemino Kalnas. Visi būkite pasipuošę tais medaliais Vytauto šventės iškilmėse, lapkričio 27 d., 1930 metais, o paskui pasilikite atminčiai Vytauto metams prisiminti. Jie parsiduoda po 25c. vienas. Kas perka į Vytauto Didžiojo iškilmes tiketą, tas gauna tą medalį veltui.

Tų medalių ir tikietų galima gauti pas šiuos asmenis: A. Naudžiūną, Tuleiki, Tamoliūną, Kilmonitę, Petrauską, Zalecką, Siaurienę, Ivašką, Stakutį, Venį, Urboną, Nevierą, Overką, Šeiki, Jaskevičių, Trakelį, Savicką, Glineckį. Lynniečiai jų gali gauti pas Ferdinandą Zovę.

A. I.

LINKSMAS BALIUS

Rengia Saldžiausios Širdies V. Jėzaus Draugija subatoje, Lapkričio-November 22 d., 1930, Lietuvių Svetainėj, E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Pradžia 7:00 val. vakare.

Gerbiami lietuviai vietiniai ir apylinkės seni ir jauni ateikite į viršminėtą balių, o mes užtikrinam kad būsite patenkinti. Bus linksmas balius, nes geri muzikantai grajis lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Bus priimami nauji nariai ir narės nuo 16 iki 25 metų be įstojimo, o nuo 25 iki 45 už pusę įstojimo.

Visus kviečia

Draugijos Valdyba

PILSUDSKIO PRAEITIS

Dabartinis Lenkijos valdytojas, nusmukusių Lietuvos bajorėlių kilmės Juozas Pilsudskis, turi labai miglotą avantiurininko praeitį. Ryšy su paskutiniųjų dienų Pilsudskio veiksmais Lenkijoje, lenkų laikraštis "Napzod," aprašydamas Pilsudskio praeitį, be kita ko pabrėžia, kad Pilsudskis savo laiku buvęs vokiečių socialistų pakalikas ir gaudavęs iš jų pinigų savo legijonams organizuoti.

PARSIDUODA

Delicatessen Krautuvė. Geras bargenas. Savininkas nuo biznio nori pailsėti. **111 Dorcsester St., So. Boston, Mass.** (L.-21)

PRANEŠIMAS

Kam reikalinga pirkti vyriškus drabužius prašau prie manęs kreiptis, nes aš reprezentuoju vieną iš geriausių firmų. Dabar yra atėję sampeliai žieminių drabužių ir gausite pigiai ir gerai. JONAS JAROŠA, 225 L St., So. Boston. Tel. S. B. 0394-W.

K. JANKUNAVIČIUS

Kostumerskas Kriaučius

Moteriškus ir vyriškus drabužius siuvu, valau, prosinu, perdirbu ir apdarau. Futras pertaisom ir išvalom.

673 Eighth St., South Boston

Telephone So. Boston 4716

PLUNKSNAS, Pūkus, Paduškas, Patalus, Kaldras ir visokias lovų įrėdmes, parduodam pigiausiai. Kreipkitės ypatiškai arba rašykit. Gvarantuojam užsiganėdinimą.

Pas mus gausite tikras europiškas plunksnas ir pūkus. Aplankykit Musų Naują Storą LEPIEŠ.

European Feather Co., 54 Chauncy St., Boston, Mass. (Chauncy St. eina iš Summer St. ir yra netoli Washington St., arti Jordan-Marsh Dept. Krautuvės, ant kampo Bedford St.)

VĖLIAVOS IR ORGANIZACIJŲ ŽENKLAI

tai mūsų specialybė ir ilgų metų praktika. Darbas artistiškas. Kainos lengvos.

M. A. NORKUNAS

P. O. Box 91, Lawrence, Mass.

Tel. Geneva 2637

J. J. BELESKAS

Smuikas padirbu ir taisau. Taipgi radios taisau

419 Geneva Ave., Dorchester

Prof. A. Šidanavičiaus

MUZIKOS MOKYKLA

SMUIKA-PIANAS

Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems suilg programo Muzikos Konservatorijų. Pamokos aiškinamos lietuvių kalboje.

759 Columbia Rd., Dorchester

Tel. Columbia 0176

Tel. So. Boston 3520

A. O. ŠALNA-SHALLNA

LIETUVIS ADVOKATAS

Baigęs du Universitetu CORNELL UNIVERSITY su A. B. G. WASHINGTON UNIV. su LLB.

"Darbininko" Name (antros lubos)

366 Broadway, South Boston

Rezidencija

305 Harvard St., Cambridge, Mass.

Tel. University 1468—J.

Tel. S. B. 0641 Hubbard 9696

ADVOKATAI

P. IR K. KALINAUSKAI

KAMPAS BROADWAY IR E ST. SO. BOSTON, MASS.

(Apsistorium šiduskio namuj)

Ofisas: 319 E Street

PRANAS J. KALINAUSKAS

Res.: 1062 Columbia Rd., S. Boston. Tel. So. Boston 1366

KAZYS J. KALINAUSKAS

Bostono ofisas: 464 Scott Bldg.

Res.: 32 Redmont St., Dorchester Tel. Talbot 2078

Ofisas atdaras: 9 A. M. iki 9 P. M.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

L. B. K. SALDŽ. ŠIRDIES V. J. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius, 62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba, 36 Mt. Ida Rd., Dorchester, Mass. Telephone Columbia 5431
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Boadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rusteika, 446 E. 6th St., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai buna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj. 492 East Seventh St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Žirolis, 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas, 274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zaleckas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikailionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugų naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Parapijos salėj, 492 E. Seventh St., South Boston, Mass.

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO

prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijon.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

D. A. ZALETSKAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

877 ir 448 Cambridge Street Cambridge, Mass.

Telephone University 8831-W.

"BLUE COAL"

Tai geriausis kietas ir švarus anglis ką kada buvo išnešias ant žemės paviršiaus. Ilgai dega o mažva spalva patikrina jo vertę. Duok už sakymą šiandien. Tiktai pašaukuok

So. Boston 3403

BATCHELDER WHITTEMORE COAL COMPANY

463 Broadway, South Boston

DORCHESTER CLOTHING SHOP

Visokius drabužius siuvu, valau ir pertaisau. Padarau pagal užsakymo. Futras pertaisom ir išvalom. Ką mieste reikia mokėti $35.00, čia tik už $12.50. Darbas gvarantuojamas, nes tam tikras mašinas turiu.

MARTIN VALULIS

1854 DORCHESTER AVE.

Tel. Columbia 3240

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė—Marijona Markonienė, 664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Tel. So. Boston 0823

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS

511 E. Broadway, So. Boston

Ofiso Valandos:

Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taipgi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas.

Taipgi nuimu ir X-ray

Lietuvis Dantistas

DR. S. A. GALVARISKI

(GALINAUSKAS)

414 Broadway, So. Boston

Tel. So. Boston 2300

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

Tel. So. Boston 2660

LIETUVIS DANTISTAS

A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, South Boston

("Keleivio" name)

Ofiso valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. diena. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Tel. S. B. 2805-R.

LIETUVIS

OPTOMETRISTAS

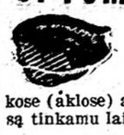

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius kreivas akis atitiesinu ir ambilijoniškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.

447 Broadway, South Boston

Tel. Kenmore 1445

DR. J. LANDŽIUS (SEYMOUR)

536 COMMONWEALTH AVE. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 7-8

Tel. Porter 3789

JOHN REPSHIS, M. D.

(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—9

881 Mass. Ave., arti Central Sq. Cambridge, Mass.

PRIE GERO GYDYTOJO REIKIA KREIPTIS

delei pagydymo visokių kraujo, nervų ir chroniškų ligų. Kurie kenčiate nuo reumatizmo, skaudėjimų, vočių, sutinimų arba šiaip kokių kuno ligų, tie nerėtumėt kreiptis tuojaus. Atminkit, pasitetravimo patarimas dykai visą šį mėnesį.

Dr. Grady, 327 Tremont St., Boston, Mass.

Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—12 dieną, 2—5, 7—8 vakare; sekmadieniais 10—12 tiktai.

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

ŠVENTO PETRO IR POVYLO LIET. R. K. PARAPIJA ELIZABETH'E, N. J.

Darbininkų Spaudos Komisijos malonumo dėka, šis numeris "Darbininko" lankosi pas kiekvieną užsiregistravusį parapijos narį. Tokiu būdu niekeno neperšami ir neraginami Jūs patys galite pamatyti kaip labai gražiai nušviečiama yra idealai tautos ir tikybos. Čia galite būti užtikrinti, kad Jūsų šventi įsitikinimai nebus pašiepti, neigi trukdomas arba mažinamas jokis Jūsų pasiryžimas iškėlimui tautos vardo. Ir dėlto, toks rimtas ir Katalikų reikalams atsidavęs laikraštis turėtų lankytis į kiekvieno gričią keletą kartų į savaitę. Kaipo Jūsų Dvasios Vadas aš karštai kviečiu Jus jį užsirašyti, ir žinau, kad tai padarę turėsite gerą pagelbą tapti geresniais katalikais ir uolesniais tėvynainiais.

Jūsų Klebonas,
Kun. Juozas J. Simonaitis

Lapkričio 12-tą d., 1930.

ELIZABETH'AS GARSUS PASAULYJE

Tur būt nei viena lietuvių kolonija Amerikoje nėra tiek laiminga, kiek Elizabeth'as muzikos srityje. Nuo pat pradžios lietuvių parapijos susikūrimo buvo jei neįžymūs tai nors bent pavyzdingi muzikai-vargoninkai. Pradedant p. Steponavičium (šiandien Bridgeporte) kuris rimta muzikos pradžią turėjo pas Naujalį, anais laikais vedusio visą muzikos judėjimą Lietuvoje, eina paskiau sekantis asmenys: Rapolas Juška — šiandien jis Philadelphia City Opera solistas; P. Petrauskis — tos pat operos solistas. Abu šiandien įžymūs profesionalai dainininkai. A. Visminas, šiandien Brooklyne turi vieną didžiausių chorų rytinėje Amerikoje lietuvių kolonijų tarpe ir yra puikiai save parodęs visuomenės akyse sugebėdamas savo darbuote užsitarnauti pagarbą. A. Radzevičius vargonų meisteris pagarsėjęs savo vargonų statyba Amerikoje svetimtaučių tarpe. Apie dabartinį muzikos vedėją p. J. Žilevičių netenka kas pasakyti, nes vos tik antri metai Amerikoje, bet jau mums visiems yra žinomas. Gaila tik kad jo pasirįžimas yra nebūti ilgai Amerikoje, nes surinkęs reikalingą muzikos istorijai lietuvių veikimo Amerikoje muzikos dirvoje, grįš Lietuvon.

Vieni iš minėtų asmenų buvo ilgiau kiti trumpiau, bet kiekvienas paliko savo žymę; pakanka pažiūrėti į choro knygyną kur randasi visa praeities darbuotė. Buvo laikas kuomet Elizabeth'o choras skaitėsi pirmutiniu visoje apylinkėje, per radio dainuodavo, o keli metai atgal, sunku buvo lietuvių chorams į radio programą patekti. Šiandien kas kita. Tame laikotarpyje buvo pastatyti didesni dramos, komedijų ir operetės veikalai. Tik nelaimingas yra vienas laikotarpis kuomet nebuvo visai nuolatinio muzikos vedėjo, iki buvo surasta geras savo šakos žinovas, nes kandidatų buvo daug, o bile ko nenorėjo klebonas imti ir galų gale, kuomet sužinota, kad kai kuriam laikui ruošiasi atvykti Amerikon, buvęs tuomet Klaipėdos Konservatorijos direktorius J. Žilevičius buvo užvestas su juo susirašinėjimas ir iki atvyko, tat tą laikotarpį muzikos dalį vadovavo pats gerb. klebonas Simonaitis. Rimtas muzikos žinovas, bet būdamas klebonu ir turėdamas tokioje didelioje parapijoje daugybę darbo, negi gali visą savo laiką pavesti chorui, kaip kad paveda specialei tam žmonės vargoninkai nuolat veikdami. Tokiu būdu vieni apsivedė, kiti išvažiavo, treti aptingo ir iš didelio choro sumažėjo iki pusės, nes nauji tingiai teprisidėdavo. Reikia atsiminti, kad geri chorai išsiauklėja bėgyje kelių metų prie sistematinio darbo, vienais dvejais metais gero choro neišauklėsi. Dabar choras pradeda kiek augti, o tam labiausiai kliudo įsisiūbavusi lietuvių tarpe tautinio apsnūdimo liga, jaunimas su svetimaisiais "piragaičiais" užsiėmęs, o naujų iš Lietuvos nebešimato ir tokiu būdu choro augimas mūsų kolonijoje ėina labai išlėto. Bet turime pasidžiaugti, jog choras žengia vis pirmyn, bet negrįžta atgal.

Repertuaro žvilgsniu yra pavyzdingas, nes atlieka grynai bažnytinės muzikos veikalus: P. Yon'o dvejas mišias: Solemnis ir Regina Pacis 4 mišrais balsais, J. Singerberio "Stabat Mater" ir labai senai toje kolonijoje giedamas mišias, kurios beveik tradicinėmis yra virtusios, Arens'o "Exaltate;" missa "De Angelis" choralas (Unisono). "Stabat Mater" ir "De Angelis" giedama tik advente ir gavėnioje. Mišparus giedama J. Žilevičiaus; Didžiojoje savaitėje giedama "Lamentacio" vyrų chorų. Šale to visa eilę lietuviškų giesmių įvairiems metų laikams pritaikintų. Taip pat keleta desėtkų įvairių sunkesnių bei lengvesnių dainų. Tai didžiojo choro veikimas.

Prie šios progos reikia paminėti užsitarnavusią chore didelios pagarbos ir svarbos Pranckiečių šeimą, kurios tėvas, sūnus studentas ir dvi dukteri nuo kelionikos metų savo gražiais balsais chorą palaiko; viena jų Veronika, savo stebėtinai gražaus tembro balsu visuomet solo pagiedodama daug įvairumo įneša, svetimtaučių tarpe nuolat jai tenka dainuoti įvairiuose parengimuose. Jei tokių šeimų daugiau rastųsi tat choras atsistotų ant tvirto pagrindo.

Šale didžiojo choro labai aktyviai bažnytiniam giedojime dalyvauja mokyklos vaikučiai. Jie kas diena, apart šeštadienių ir vasaros atostogų, laike mišių gieda bažnyčioje. Šviesias mišias gieda "Missa de Angelis" ir laike gedulingų — "Missa pro defunctis" abejos choralas. Visa gieda ne rinktiniai vaikučiai, bet visa mokykla — apie 600 vaikučių unisono. Giesmių įvairiems metų laikams pritaikintų gieda keletą desėtkų, o taip pat Šv. Rožančiaus mėn., Gegužinės pamaldas, Graudus verksmas, Didžiosios savaitės apeigose išimtinai vaikučiai gieda. Kad lengviau eitų darbas yra atspauzdinti giesmių tekstai tam tikruose lapeliuose ir laike giedojimo išdalinami. Dabar manoma dar įvesti laike mišių, kuomet atgiedamos tam tikros giesmės ir dar yra laiko iki kunigas savo atlieka, tam tikras lietuvių kalba maldas, kurios bus visų vaikučių skaitoma balsu. Šis masinis visų vaikučių giedojimas turi didelės tautinės reikšmės, nes vaikučiai tiek laiko giedodami atmintinai išmoksta lietuviškai desėtkus giesmių ir tuomi pačiu supuola su Šv. Tėvo paraginimo bula kas link masių dalyvavimo pamaldose. Tiesa, dar sekmadieniais kuomet esti mišparai, vaikučiai juos gieda unisono choralą, čia dalyvauja tik vyresnio skyriaus vaikučiai. Šiaip visas giedojimas yra atliekamas griežtai liturginis.

Viskas būtų dvigubai sekmingiau ir maloniau, jei būtų nors pakenčiami vargonai; dabar jie yra seni ir labai suirę ir tokiu būdu tenka ne vargonams vadovaujančioji rolė bet giedoriams. Nors tai iš pusės liturginės tvarkoje, bet nevisur tas tinka ir nevisuomet tas sveika pačiam giedojimui ir giesmininkams. Jau senai ruošiamasi prie statymo naujų vargonų; gal parapijos sąlygos leis trumpoje ateityje tą įvykinti, o turint gerus vargonus sujungus su dabartinėms giedojimo aplinkybėms daug džiaugsmo ir malonumo parapijai tektų.

Suvalkietis

Iš Didžiojo New Yorko ir New Jersey daugiau korespondencijų telpa 3 puslapy.

C. BROOKLYN, N. Y

Š. m. lapkričio 9 d. šv. Jurgio parapijoje susiorganizavo "Vaikelio Jėzaus" Draugijos skyrius.

Klebonas kun. N. Pakalnis atsilankė į susirinkimą, paaiškino šios draugijos tikslą ir ragino atsilankiusius prisirašyti.

P-nia T. Klimienė, Centro pirm. irgi buvo atsilankius. Ji gražiai papasakojo draugijos reikalingumą — veikimą ir padėjo išrinkti valdybą. Į valdybą išrinkti tapo sekantieji: Dvasios Vadas ir Globėjas, kun. N. Pakalnis, pirm. B. Brundzienė, rašt. M. Brangaitienė, ižd. E. Klumbienė, ižd. rašt. J. Jasalskienė, koresp. B. Brundzienė.

Nutarta susirinkimus laikyt kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, tuoj po sumos. Prisirašė prie šios draugijos sekanti asmens: kun. N. Pakalnis, M. Andrijauskienė, O. Bartkienė, M. Brangaitienė, M. Brangaitis, B. Brundzienė, A. Bušmienė, D. Danilienė, O. Gerulienė, R. Gudžinskienė, T. Jakubčionienė, S. Jakubčionutė, J. Jasalskienė, T. Klimienė, E. Klambienė, M. Kučinskas, M. Kučinskienė, M. Pužauskienė, O. Samuolienė, E. Savickienė, A. Slivinskienė, V. Šlikienė, M. Tamošaitienė.

Reikia tikėtis, kad ateityje šios dr-jos narių skaičius gerokai padidės.

Linkėtina šiai prakilniai dr-jai gražios ateities.

Korespondentė

BROOKLYN, N. Y.

Visiems gerai žinomos ponia Z. Bagdonienė ir P. Bugailiškienė sugrįžo iš Lietuvos spalių 1 d. laivu "Europa." Jos išbuvo visą vasarą Lietuvoj. Jųjų draugės surengė jom suprise party spalių 11 d., ponios Z. Bagdonienės namuose, 8791 — 144 St., Jamaica, L. I. Daugiausia pasidarbavo šios ponios: Pilkauskienė, U. Mikulskienė, M. Šertvytienė. Dalyvavo: P. P. ir M. Franzuzanai, M. Pilkauskas, A. ir A. Plakiča, O. Belevičienė, A. Mikulskiutė, Z. Strumavičiutė, Petrulienė, J. Klimienė, Štrumavičienė ir O. Dabrovolskienė. Kitų vardų neteko sužinoti. Visi pavakarieniavę gražiai pasilinksmino. Ponia Z. Bagdonienė daug ką papasakojo apie Lietuvą. Padėkojo savo draugėm už tokį gražu netikėta pokilį. Visi linksmi išsiskirstė į namus.

Beje, ponia Z. Bagdonienė yra sąjungietė, priklauso prie Jėzaus Nukryžiuoto Seserų remėjų ir kitų draugijų. Ji yra daug pasidarbavus minėtom draugijom.

Ten buvus

Telephone: STAGG 0706
DR. BLADAS K. VENCIUS
DANTISTAS
X—RAY
Namų Telefonas: Michigan 4273
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Šventadieniais susitarus
499 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Greenpoint 4428
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
8—10 A. M. 1—2 & 6—8 P. M.
Sekmadieniais pagal susitarimą
161 NORTH SIXTH STREET
BROOKLYN, N. Y.

MASPETH, L. I.
Bazaras
Lietuvių vietinė parapija kun. A. Milukui vadovaujant ruošia parapijinį bazarą Šv. Stanislovo (airių) par. salėje. Bazaro pradžia 26 d. šio mėnesio ir baigsis 29 dieną. Brooklyniečiai kviečiami atsilankyti, bus daug gražių fantų.
Rap.

Tel. Stagg 5043 Notary Public
M. P. BALLAS INC.
BIELIAUSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
734 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Mitchell 2—0656
VINCAS ADOMAITIS
GRABORIUS
195 Adams St., Newark, N. J.
Netoli New York Ave.
Gyv. vita: Tel. Bergen 3—6331

Tel. 2320 Greenpoint
JOSEPH GARSZVA
GRABORIUS
—IR—
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 0783 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
107 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

KLAŠČIAUS
CLINTON PARKAS
Piknikams, baliams, koncertams, šokiams ir visokiems pasilinksminimams smagiausia vieta Brooklyne-Maspethe. Jau laikas užsisakyti salę žiemos sezonui.
JONAS KLAŠČIUS, Sav.,
kamp. Maspeth ir Betts Ave.
Maspeth, N. Y.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
Apdrauda Visose Šakose
Notary Public
54—41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti Grand St.,
MASPETH, L. I., N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint

LAIVŲ VARDAI
Yra butinai reikalingi gavimui pirmųjų ir antrųjų pilietybės popierių, kaipo ir PERMITŲ-LEIDIMŲ sugrįžt Amerikon
Laivų vardus gana greitai surandu iš žemiau paduotų metų:
Iš Antverpen—New York 1906 iki 1915
Iš Bremen—Baltimore 1901 iki 1915
Iš Bremen—Philadelphia 1901 iki 1915
Iš Bremen—New York nuo 1901
Iš Glasgow—New York 1912 iki 1915
Iš Hamburg—New York nuo 1901
Iš Libavos—New York 1907 iki 1915
Iš Liverpool—New York 1906 iki 1915
Iš Liverpool—Philadelphia 1907 iki 1915
Iš Rotterdam—New York 1906 iki 1915
Iš Southampton—New York 1906 iki 1915
Reikalaukite aplikacijų ir pridėkite 2 centų stampą ir adresuokite:
P. MIKOLAINIS
188—190 Sands Street *Brooklyn, N. Y.*

MILŽINIŠKAS METINIS PARAPIJOS BAZARAS

ŠV. PETRO IR POVILO PARAPIJOS, ELIZABETH'E, N. J.

Įvyks nuo Lapkričio 15 d., 1930 iki 23-čios d. kasvakarą 4 val. p. p.

BAZARĄ IŠKILMINGAI ATIDARYS MIESTO MAJORAS, SUBATOJE 8 VAL. VAKARE.

MUZIKA IR ŠOKIAI KAS ANTRĄ VAKARĄ. DAUG DOVANŲ.

ĮVYKS PARAPIJOS AUDITORIJOJE (220 RIPLEY PLACE)

Palaikymui Musų Mokyklos, Sesučių ir Bažnyčios.

Kviečia Visus, Komisija.